STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA POLYGRAFICKÁ
Račianska 190, 835 26 Bratislava

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

34 POLYGRAFIA A MÉDIÁ

OPERÁTOR OFSETOVEJ TLAČE

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola polygrafická Račianska 190, 835 26 Bratislava
Názov školského vzdelávacieho programu	OPERÁTOR OFSETOVEJ TLAČE
Kód a názov ŠVP	34 POLYGRAFIA A MÉDIÁ
Kód a názov študijného odboru	3457 K operátor tlače
Stupeň vzdelania SKKR/EKR	úplné stredné odborné vzdelanie – 4/4
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna
Miesto vydania	SOŠ polygrafická, Račianska 190, Bratislava
Dátum schválenia ŠkVP	20. august 2025
Platnosť ŠkVP	1. september 2025 začínajúc prvým ročníkom

OBSAH

1 Úvodné identifikačné údaje .....
2 Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania .....
3 Vlastné zameranie školy .....
3.1 Charakteristika školy .....
3.1.1 Plánované aktivity školy .....
3.2 Charakteristika pedagogického zboru .....
3.3 Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov školy .....
3.4 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy .....
3.5 Dlhodobé projekty .....
3.6 Medzinárodná spolupráca .....
3.7 Spolupráca so sociálnymi partnermi .....
3.8 Spolupráca s rodičmi .....
4 Charakteristika školského vzdelávacieho programu v študijnom odbore 3457 K operátor tlače .....
4.1 Popis školského vzdelávacieho programu .....
4.2 Základné údaje o štúdiu .....
4.3 Organizácia výučby .....
4.4 Zdravotné požiadavky na žiaka .....
4.5 Požiadavky na bezpečnosť a hygienu pri práci .....
5 Profil absolventa študijného odboru 3457 K operátor tlače .....
5.1 Charakteristika absolventa .....
5.2 Kompetencie absolventa .....
5.2.1 Kľúčové kompetencie .....
5.2.2 Odborné kompetencie .....
6 Učebný plán študijného odboru 3457 K operátor tlače .....
7 Učebné osnovy študijného odboru 3457 K operátor tlače .....
Učebné osnovy všeobecno-vzdelávacích predmetov – samostatná príloha .....
Učebné osnovy odborných predmetov – samostatná príloha .....
8 Podmienky na realizáciu školského vzdelávacieho programu v študijnom odbore 3457 K operátor tlače .....
8.1 Materiálne podmienky .....
8.2 Personálne podmienky .....
8.3 Organizačné podmienky .....
8.4 Podmienky bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní .....
9 Podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v študijnom odbore 3457 K operátor tlače .....
10 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov študijného odboru 3457 K operátor tlače .....
10.1 Pravidlá hodnotenia žiakov .....

1 ÚVODNÉ IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola polygrafická Račianska 190, 835 26 Bratislava
Názov školského vzdelávacieho programu	OPERÁTOR OFSETOVEJ TLAČE
Kód a názov ŠVP	34 POLYGRAFIA A MÉDIÁ
Kód a názov študijného odboru	3457 K operátor tlače
Stupeň vzdelania SKKR/EKR	úplné stredné odborné vzdelanie 4/4
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna
Dátum schválenia ŠkVP	27. august 2013
Miesto vydania	SOŠ polygrafická, Račianska 190, Bratislava
Dátum schválenia ŠkVP	20. august 2025
Platnosť ŠkVP	1. september 2025 začínajúc prvým ročníkom

Kontakty pre komunikáciu so školou:

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón	e-mail
Ing. Roman Šíp, PhD.	riaditeľ	02/4920 9220 0903/445 446	skola@polygraficka.sk
Ing. Judita Földesová **Mgr. Martin Švorc**	zástupca riaditeľa pre teoretické vyučovanie	02/4920 9265	foldesova@polygraficka.sk svorc@polygraficka.sk
Ing. Patrik Jurkovič	zástupca riaditeľa pre praktické vyučovanie	0915/481 248	jurkovič@polygraficka.sk
Mgr. Patrik Pecho **Mgr. Eva Limbecková**	školský psychológ školský psychológ		pecho@polygraficka.sk limbeckova@polygraficka.sk

www.polygraficka.sk

Zriaďovateľ:
Bratislavský samosprávny kraj
Sabinovská 16
P.O. Box 106
820 05 Bratislava 25
Ústredňa: 02/48 26 41 11
http://www.region-bsk.sk

Bratislava, 20.08.2025

Ing. Roman Šíp, PhD.
riaditeľ školy

Záznamy o platnosti a revidovaní školského vzdelávacieho programu:

Platnosť ŠkVP Dátum	Revidovanie ŠkVP Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
1.9.2025		Inovácia ŠkVP v súlade s legislatívnymi zmenami v plnom znení ŠkVP

2 CIELE A POSLANIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Ciele výchovno-vzdelávacieho procesu rozpracované v školskom vzdelávacom programe vychádzajú z cieľov a zámerov stanovených v Zákone o výchove a vzdelávaní (školský zákon), v Štátnom vzdelávacom programe pre študijné odbory 34 Polygrafia a médiá, z materiálu Súčasný stav a dlhodobý zámer rozvoja stredného školstva vydaného Bratislavským samosprávnym krajom, z koncepcie školy prijatej vedením školy, z potrieb a požiadaviek praxe a z rozsiahlych poznatkov a skúseností s realizáciou odborného vzdelávania v oblasti polygrafie, digitálnych médií a grafického dizajnu.

Základným cieľom našej školy je prostredníctvom tvorby moderných vzdelávacích programov a v spolupráci so vzdelávacími inštitúciami (najmä Katedrou polygrafie a aplikovanej fotochémie FCHPT STU v Bratislave) a s polygrafickými aj mediálnymi podnikmi vybudovať silnú vzdelávaciu inštitúciu zameranú na prípravu mladých odborníkov v oblasti polygrafie a digitálnych médií a poskytovanie celoživotného vzdelávania.

Úlohou školy nie je iba vzdelávanie, ale aj výchova. Ciele vo výchovnej oblasti sa sústreďujú na systematický a všestranný rozvoj motivačných prvkov žiakov, ich emocionálny rozvoj, pochopenie úlohy etiky, morálky a autorského práva v živote človeka a v tvorivej činnosti. Rozvoj poznatkovej bázy, tvorivosti, estetického cítenia a schopnosti empatie sú základnými atribútmi výchovného procesu vedúceho k vytvoreniu všestranne rozvinutej osobnosti schopnej sebaregulácie a prevzatia zodpovednosti za seba, svoje činy a za dianie v spoločnosti.

Poslanie školy vychádza z komplexnej analýzy školy. Poslaním školy nie je len odovzdávať vedomosti a pripravovať žiakov na povolanie a získanie prvej kvalifikácie, ale aj formovať ich postoje, viesť ich k dodržiavaniu etických, ľudských a profesijných princípov. Škola sa stáva otvorenou inštitúciou pre rodičov, sociálnych partnerov a širokú verejnosť s ponukou rôznych vzdelávacích a spoločenských činností.

Výchovno-vzdelávacie ciele orientované na odborné vzdelávanie, všestranné výchovné pôsobenie a celoživotné vzdelávanie sú zamerané najmä na nasledujúce oblasti:

Rozvoj vzdelávacej funkcie a odbornej úrovne školy:

- výber a uplatňovanie nových moderných metód a foriem vzdelávania vo vyučovacom procese,
- zapracovanie najnovších poznatkov z oblasti digitálnej grafiky, multimédií, webdizajnu a polygrafie do školských vzdelávacích programov,
- uplatnenie najnovších technológií, hardvérového a softvérového vybavenia v praktickej príprave žiakov,
- príprava nových vzdelávacích produktov pre celoživotné vzdelávanie v oblasti digitálnych médií,
- posilnenie odborného rozvoja a ďalšieho vzdelávania pedagogických zamestnancov,
- aktívna práca s nadanými a talentovanými žiakmi,
- zachovanie a zvyšovanie medzinárodného ratingu školy (IES),
- zintenzívnenie spolupráce s odbornou verejnosťou a zamestnávateľmi z oblasti digitálnych médií a reklamy.

Posilnenie výchovnej funkcie školy:

- umožniť všetkým žiakom prístup ku kvalitným voľnočasovým aktivitám,
- podporovať záujem žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia o záujmové aktivity ako prevenciu sociálno-patologických javov,
- vytvárať pozitívny vzťah žiakov k učeniu a motivovať ich k dlhodobému vzdelávaniu a kultivovaniu vlastnej osobnosti,
- zlepšovať vzťah žiakov k základným humánnym a morálnym hodnotám ľudskej spoločnosti,
- podporovať špecifické umelecké a technické záujmy a schopnosti žiakov,
- sústavne rozširovať ponuku vzdelávacích a voľnočasových aktivít pre žiakov a verejnosť.

Realizácia stratégie rozvoja školy s cieľom:

- zachovať a upevňovať postavenie školy ako lídra v oblasti polygrafie a digitálnych médií v regióne,
- rozvíjať školu ako centrum polygrafického a mediálneho vzdelávania pre celoživotné vzdelávanie odborníkov,
- uplatňovať aktívne formy učenia, zlepšiť medzipredmetovú integráciu a zavádzať projektové a programové vyučovanie,
- aplikovať nové spôsoby získavania a upevňovania zručností a pracovných návykov pri práci s digitálnymi médiami,
- zabezpečiť kvalitné vyučovanie cudzích jazykov so zameraním na odbornú terminológiu v IT a grafike,
- získavať a uplatňovať aktuálny profesionálny softvér pre výučbu odborných predmetov,
- zabezpečiť variabilitu a individualizáciu výučby podľa talentu žiaka,
- zavádzať progresívne metódy hodnotenia žiakov,
- posilniť a stabilizovať pedagogický zbor v rozsahu odborných učiteľov, majstrov odbornej výchovy a učiteľov cudzích jazykov,
- podporovať ďalšie vzdelávanie a odborný rozvoj pedagogických a nepedagogických zamestnancov,
- skvalitňovať vzťahy medzi učiteľom, žiakom a rodičom,
- aktívne zapájať žiakov a rodičov do projektovania vyučovacieho procesu,
- rozvíjať športové aktivity žiakov a presadzovať zdravý životný štýl (vrátane ergonómie práce s počítačom),
- aktívne spolupracovať so sociálnymi partnermi, odbornou aj laickou verejnosťou a inými odbornými školami,
- vymieňať si skúsenosti s odbornými školami rovnakého zamerania doma aj v zahraničí,
- pôsobenie školy ako Centrum odborného vzdelávania a prípravy (COVaP),
- prehlbovať spoluprácu na základe Memoránd o spolupráci s obchodnými partnermi a štúdiami.

Posilnenie úlohy a motivácie učiteľov, ich profesijný a osobný rozvoj s cieľom:
- rozvíjať a posilňovať kvalitný pedagogický zbor jeho stabilizáciou,
- podporovať a zabezpečovať ďalší odborný rozvoj a vzdelávanie učiteľov v nových technológiách a - pedagogike,
- rozvíjať hodnotenie a sebahodnotenie vlastnej práce a dosiahnutých výsledkov.

Podpora talentu, osobnosti a záujmu každého žiaka s cieľom:
- rozvíjať edukačný proces na báze skvalitňovania vzťahov medzi učiteľom, žiakom a rodičom,
- rozvíjať tímovú spoluprácu pri tvorbe mediálnych projektov a vytvárať pozitívnu klímu,
- vytvárať prostredie školy založené na tvorivo-humánnom a poznatkovo-hodnotovom prístupe k vzdelávaniu s dôrazom na aktivitu a slobodu osobnosti žiaka,
- odstraňovať prejavy šikanovania, diskriminácie, násilia, xenofóbie, rasizmu a intolerancie v súlade s Chartou základných ľudských práv a slobôd,
- viesť žiakov k zmysluplnej komunikácii a argumentácii vlastného tvorivého názoru,
- zapájať sa do projektov zameraných na rozvoj školy a osvojenie si vedomostí, zručností a kľúčových kompetencií pre trh práce v SR a EÚ,
- nadväzovať spoluprácu s rôznymi školami, reklamnými agentúrami a podnikmi doma aj v zahraničí,
- vytvárať širokú ponuku športových, umeleckých a voľnočasových aktivít,
- vytvárať fungujúci a motivujúci systém merania výsledkov vzdelávania.

Skvalitnenie spolupráce so sociálnymi partnermi, verejnosťou a ostatnými školami na princípe partnerstva s cieľom:
- zapojiť rodičov do procesu školy najmä v oblasti záujmového vzdelávania a voľnočasových aktivít,
- podporovať spoluprácu s rodičmi pri príprave a tvorbe školského vzdelávacieho programu,
- aktívne zapájať zamestnávateľov do tvorby školských vzdelávacích programov, rozvoja záujmového vzdelávania, skvalitňovania odborného výcviku a praxe,

- spolupracovať so zriaďovateľom na koncepciách rozvoja odborného vzdelávania a prípravy a politiky zamestnanosti v regióne,
- spolupracovať s podnikmi poskytujúcimi polygrafické, mediálne, reklamné a dizajnové služby,
- rozvíjať spoluprácu so školami doma aj v zahraničí a vymieňať si navzájom skúsenosti a poznatky,
- rozvíjať spoluprácu s nadáciami, profesijnými asociáciami a občianskymi združeniami.

Zlepšenie estetického prostredia budovy školy a najbližšieho okolia s cieľom:
- zlepšiť prostredie v triedach, odborných učebniach a spoločných priestoroch školy,
- budovať a modernizovať špecializované učebne IKT, grafiky a spracovania videa/zvuku,
- zriadiť spoločenskú miestnosť pre návštevy rodičov a ďalších sociálnych partnerov v školskom internáte,
- zrekonštruovať hygienické priestory, rozvody energií, jedáleň a ubytovacie priestory internátu,
- využiť materiálno-technický a ľudský potenciál na získanie doplnkových finančných zdrojov,
- aktívne reagovať na vypísané granty a rozvojové projekty,
- pravidelne sa starať o úpravu a estetizáciu okolia školy.

3 VLASTNÉ ZAMERANIE ŠKOLY

Stredná odborná škola polygrafická nadväzuje na bohatú minulosť odborného polygrafického školstva. V priebehu histórie školy sa menili metódy a formy pedagogickej práce, obsah výučby aj študijné a učebné odbory. Zmeny boli a sú realizované na základe pravidelných analýz potrieb trhu práce a konzultácií so zástupcami polygrafických podnikov, mediálnych agentúr a grafických štúdií s cieľom pripravovať pre prax vysokokvalifikovaných odborníkov.
Získané informácie slúžia na vyhodnocovanie činnosti školy a aktualizáciu Školského vzdelávacieho programu pre odbor 3457 K operátor tlače.
Na základe analýzy potrieb trhu práce a analýzy činnosti školy sme identifikovali silné a slabé stránky, príležitosti a riziká (SWOT analýza), ktoré smerujú k neustálemu zvyšovaniu kvality výchovno-vzdelávacieho procesu a k rozširovaniu uplatniteľnosti absolventov v polygrafii, reklame, dizajne a tvorbe digitálnych médií.

Výsledky SWOT analýzy:

Silné stránky školy:
komplexnosť prípravy odborníkov v oblasti polygrafie a digitálnych médií,
kvalita, odbornosť a skúsenosť pedagogických zamestnancov a majstrov odbornej výchovy,
dobré vybavenie odborných učební pre teoretické vyučovanie a výučbu grafických softvérov,
moderné vybavenie pracovísk praktického vyučovania (výpočtová technika, digitálne tlačové stroje, fotografické a video štúdio),
vysoký záujem žiakov o študijný odbor grafik digitálnych médií,
vysoký dopyt zamestnávateľov po absolventoch školy,
možnosti ďalšieho vysokoškolského štúdia absolventov v danom alebo príbuznom odbore doma aj v zahraničí,
aktívna spolupráca so zamestnávateľmi, profesijnými zväzmi a mediálnymi domami,
aktívna medzinárodná spolupráca s odbornými školami podobného zamerania,
dlhoročná tradícia výučby doplnená o moderné digitálne trendy,
individuálna integrácia žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP),
aktívne zapájanie sa do národných a medzinárodných projektov (napríklad Erasmus+),
pozitívne vnímanie školy u odbornej aj laickej verejnosti,
viaczdrojové financovanie a činnosť ako Centrum odborného vzdelávania a prípravy (COVaP).

Slabé stránky školy:
nedostatok finančných prostriedkov na rekonštrukciu budov, inžinierskych sietí a sociálnych zariadení,
vysoké finančné nároky na priebežnú obnovu, licenčné krytie a údržbu výpočtovej a audiovizuálnej techniky,
nízke finančné ohodnotenie a nízka finančná motivácia pedagogických zamestnancov,
zanedbaná starostlivosť o nehnuteľný majetok z minulých období (nezohľadnená v normatívoch),
nižšia úroveň jazykovej a odbornej pripravenosti niektorých absolventov ZŠ,
vysoká energetická náročnosť budov školského areálu,
nedostatok odborných pedagógov pre špecifické digitálne technológie a softvéry.

Príležitosti školy:
trvalý záujem trhu práce o odborníkov v oblasti digitálnej grafiky, webdizajnu, videa a polygrafie,
rozvoj nových foriem vzdelávania (zmiešané učenie, e-learning, kurzy celoživotného vzdelávania),
možnosti štúdia absolventov na vysokých školách s výtvarným, technickým alebo mediálnym zameraním,
zavedenie a rozvoj pomaturitného a skráteného štúdia v odbore digitálnych médií,
dobrá spolupráca so zahraničnými partnermi (Praha, Viedeň, Brno, Zlín, Olomouc, Lipsko a ďalší),
aktívna spolupráca s profesijnými združeniami pri inovácii obsahu vzdelávania,

dynamické zavádzanie najnovších informačno-komunikačných a multimediálnych technológií,
dostatočné priestorové kapacity pre rozširovanie praktického vyučovania a odborného výcviku.

Riziká v rozvoji:
nedostatočné normatívne financovanie prevádzky a modernizácie infraštruktúry školy,
rýchle zastarávanie hardvéru a softvéru a vysoké náklady na ich obmenu,
pokles vedomostnej a motivačnej úrovne žiakov prichádzajúcich zo základných škôl,
nezáujem zamestnávateľov o vstup do systému duálneho vzdelávania v niektorých špecifických segmentoch,
demografické výkyvy a konkurencia iných škôl v regióne.

3.1 Charakteristika školy

Stredná odborná škola polygrafická sa nachádza v mestskej časti Bratislava-Rača (časť Krasňany). Školský areál pozostáva z budovy teoretického vyučovania, budovy praktického vyučovania a COVaP, školského internátu s jedálňou a športového areálu.
Budova teoretického vyučovania disponuje učebňami pre všeobecnovzdelávacie a odborné predmety. K dispozícii sú špecializované PC a Mac laboratóriá vybavené grafickým softvérom pre výučbu predmetov odboru grafik digitálnych médií, jazykové učebne, učebne pre výučbu výtvarnej prípravy a grafického dizajnu a multimediálne učebne. Všetky počítačové učebne a administratívne pracoviská sú pripojené na vysokorýchlostný internet. Súčasťou teoretického vyučovania sú aj telocvične a vonkajší športový areál.
Budova praktického vyučovania a COVaP zastrešuje odborný výcvik a praktické cvičenia. Pre študijný odbor grafik digitálnych médií sú vytvorené moderné grafické laboratóriá vybavené stanicami PC a Mac Studio, digitalizačnými tabletmi, skenovacou a tlačovou technikou, foto/video štúdiom a optickým pripojením na internet. V budove sa zároveň nachádzajú pracoviská polygrafickej výroby (prepress, tlač, knihárske spracovanie), ktoré žiakom umožňujú spoznať nadväznosť digitálnej tvorby na reálnu polygrafickú produkciu.

Školský internát poskytuje ubytovanie žiackej mládeži v dvojposteľových izbách so sociálnym zariadením, študovňami a posilňovňou. Súčasťou internátu je školská jedáleň a kuchyňa.

3.1.1 Plánované aktivity školy

Mimoškolská činnosť a prezentácia školy na verejnosti tvorí neodmysliteľnú súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu.
Škola plánuje rozvíjať nasledujúce aktivity:

Záujmové aktivity:
Digitálna fotografia a spracovanie videa
Tvorba a správa školského časopisu / digitálneho magazínu
Webdesign a základy UI/UX
Základy knižnej väzby a umeleckých grafických techník
2D a 3D animácia
Projektové dni a tvorivé dielne (workshopy)
Jazyková komunikácia a rétorika

Súťaže:
Zlatá pečať (celoslovenská súťaž študentských prác)
Olympiáda v slovenskom jazyku a literatúre
Olympiáda v cudzích jazykoch (AJ, NJ)
Print Star a Packaging Star (medzinárodné polygrafické a obalové súťaže)
Junior Design / Grafický dizajnér roka (súťaže v oblasti digitálnej grafiky)

FOTO brigáda a Prázdninová fotografia (fotografické súťaže)
Memoriál Tibora Kertésza (športový turnaj)
Račiansky jahodový kvet
Záložka do knihy spája školy

Športovo-turistické akcie:
turnaje vo volejbale, florbale a futsale,
atletické súťaže a športové dni,
turistické a poznávacie vychádzky,
lyžiarsky a snowboardový výcvikový kurz,
kurz na ochranu života a zdravia (KOŽAZ) a účelové cvičenia.

Exkurzie a výstavy:
exkurzie do grafických štúdií, reklamných agentúr, webových vývojárskych firiem a polygrafických podnikov,
návštevy odborných výstav a veľtrhov (Embax Print Brno, Bibliotéka, Mladý Tvorca, JUVYR, Župné dni),
umelecké exkurzie do galérií a múzeí dizajnu,
zahraničné odborno-jazykové exkurzie (Rakúsko, Nemecko, Česko, UK).

Spoločenské a kultúrne podujatia:
návštevy divadelných, filmových a kultúrnych predstavení,
Deň otvorených dverí (DOD),
imatrikulácia prvákov,
stužková slávnosť,
workshopy a prednášky osobností z oblasti grafického dizajnu, médií a literatúry.

Mediálna propagácia:
publikovanie prác žiakov odboru grafik digitálnych médií na webovom sídle a sociálnych sieťach školy,
tvorba propagácie školy (plagáty, brožúry, kalendáre, diáre, promo videá),
prezentácia školy v odborných periodikách a na verejných podujatiach.
Besedy a preventívne aktivity:
Finančná gramotnosť a prácu na voľnej nohe (freelancing),
Autorské právo a licencie v digitálnom prostredí,
Vstup na trh práce a príprava portfólia/CV (ÚPSVR, CPP),
Prevencia kyberšikany, závislostí a rizikového správania (v spolupráci s IPčko, Policajným zborom SR, CPP).

3.2 Charakteristika pedagogického zboru

Pedagogický zbor školy tvoria riadiaci zamestnanci (riaditeľ školy, zástupcovia riaditeľa pre teoretické vyučovanie a praktické vyučovanie, hlavná vychovávateľka), učitelia všeobecnovzdelávacích a odborných predmetov, majstri odbornej výchovy a vychovávatelia. Všetci členovia pedagogického zboru spĺňajú kvalifikačné predpoklady v súlade s platnou legislatívou.
Kvalitu výchovno-vzdelávacieho procesu odborných predmetov odboru grafik digitálnych médií zabezpečujú kvalifikovaní učitelia odborných predmetov a majstri odbornej výchovy s praxou v oblasti počítačovej grafiky, polygrafie, fotografovania a multimédií. V škole pôsobí výchovný poradca, školský psychológ, kariérový poradca a koordinátori prevencie.

3.3 Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov školy

Stratégia ďalšieho vzdelávania pedagogických zamestnancov je zameraná na sústavné zvyšovanie ich odbornej a pedagogicko-psychologickej spôsobilosti.
Vzhľadom na rýchly vývoj v oblasti digitálnych technológií sa dôraz kladie na:

uvádzanie začínajúcich učiteľov a majstrov odbornej výchovy do praxe,
vzdelávanie v oblasti najnovších grafických softvérov, multimediálnych nástrojov a digitálnych technológií,
účasť na odborných seminároch, workshopoch a výstavách zameraných na polygrafiu, grafický dizajn a webdizajn,
rozvoj zručností pri práci s IKT a e-learningovými platformami (zmiešané vzdelávanie),
vzdelávanie v oblasti inkluzívnej pedagogiky a práce so žiakmi so ŠVVP,
prípravu na získanie profesijných rozvojových programov a atestácií,
odborné stáže v partnerských polygrafických a mediálnych podnikoch doma aj v zahraničí (program Erasmus+),
rozvoj komunikácie, riešenia konfliktov a psychologických zručností pedagóga,

prípravu pedagogických zamestnancov na tvorbu a inováciu pedagogickej dokumentácie (ŠkVP, učebné osnovy, normatívy).

3.4 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Vnútorný systém kontroly a hodnotenia je nastavený tak, aby zabezpečoval objektívne posúdenie kvality výchovno-vzdelávacieho procesu, dodržiavanie legislatívy a plnenie školského vzdelávacieho programu.

Kontrolná činnosť sa zamestnáva na:
priebeh a výsledky výchovno-vzdelávacieho procesu,
plnenie učebných plánov a učebných osnov študijného odboru 3457 K operátor,
uplatňovanie moderných vyučovacích metód, IKT a odborného softvéru na vyučovaní,
bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (BOZP) v odborných učebniach a dielňach.

Metódy hodnotenia pedagogických zamestnancov:
hospitačná činnosť vedenia školy,
rozhovor a hodnotenie výsledkov žiakov v súťažiach a pri záverečných/maturitných skúškach,
posudzovanie tvorby vlastných učebných pomôcok, projektov a digitálnych učebných materiálov,
sebahodnotenie zamestnancov a vzájomné hospitácie (otvorené hodiny).
Hodnotenie žiakov aj pedagógov využíva formatívne prvky (pre rozvoj a zlepšenie) a sumatívne prvky (pre klasifikáciu a certifikáciu).

3.5 Dlhodobé projekty

Škola sa aktívne zapája do rozvojových a národných projektov vyhlasovaných MŠVVaM SR, zriaďovateľom (BSK) a Európskou úniou.
Projekty sú orientované na:
modernizáciu vybavenia pre odbor 3457 K operátor (zariadenia IKT, grafický softvér, foto/video technika),
rozvoj digitálnych zručností a e-learningových foriem vzdelávania,
skvalitnenie výučby cudzích jazykov a odbornej terminológie,
ekologizáciu prevádzky školy a správu odpadov (spolupráca s NATUR-PACK a pod.).
Škola udržiava dlhodobé partnerstvá s kľúčovými podnikmi z oblasti polygrafie a médií (napríklad Europapier Slovensko, Slovenská Grafia, Grafitec, Purgina a ďalšie).

3.6 Medzinárodná spolupráca

Medzinárodná spolupráca sa realizuje predovšetkým prostredníctvom programu Erasmus+ a bilaterálnych dohôd s odbornými školami zameranými na polygrafiu a médiá (v Česku - Praha, Brno, Olomouc, Zlín; v Rakúsku - Viedeň; v Nemecku - Lipsko; v Poľsku a Taliansku).

Hlavné ciele medzinárodnej spolupráce:
realizácia odborných stáží a praktického vyučovania žiakov odboru grafik digitálnych médií v zahraničí,
výmena pedagogických skúseností v oblasti nových grafických a tlačových technológií,
posilnenie odborných a konverzačných jazykových zručností žiakov,
prezentácia prác žiakov na medzinárodnej úrovni.

3.7 Spolupráca so sociálnymi partnermi

Škola pri realizácii ŠkVP pre odbor 3457 K operátor tlače úzko spolupracuje s odbornou a laickou verejnosťou.

Spolupráca s rodičmi:
prebieha prostredníctvom Rodičovskej rady, Rady školy a triednych aktívov (minimálne 4-krát ročne),
rodičia a žiaci majú prístup k priebežnej klasifikácii a dochádzke prostredníctvom elektronickej žiackej knižky,
konzultácie s učiteľmi, majstrami, výchovným poradcom a školským psychológom sú dostupné osobne aj elektronicky.

Spolupráca so zamestnávateľmi:
škola je členom Zväzu polygrafie na Slovensku a Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory (SOPK),
zamestnávatelia a odborníci z praxe sa podieľajú na tvorbe a inovácii ŠkVP, formulovaní požiadaviek na absolventa a odborných štandardov,
zabezpečenie súvislej odbornej praxe a odborného výcviku žiakov priamo na pracoviskách zamestnávateľov (grafické štúdiá, reklamné agentúry, tlačiarne, mediálne domy),
účastníctvo v Sektorovej rade pre odborné vzdelávanie a prípravu pre skupinu odborov 34 Polygrafia a médiá.

Iní partneri:
spolupráca s Centrami poradenstva a prevencie (CPP) pri starostlivosti o žiakov so ŠVVP,
spolupráca s ÚPSVR pri príprave žiakov na vstup na trh práce,
spolupráca s mimovládnymi organizáciami (napríklad IPčko, OZ PRIMA) v oblasti prevencie a duševného zdravia mládeže.

4 CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU TLAČIAR V ŠTUDIJNOM ODBORE 3457 K OPERÁTOR TLAČE

4.1 Popis školského vzdelávacieho programu

Školský vzdelávací program študijného odboru 3457 K operátor tlače rozpracováva obsah, rozsah a stratégiu výchovno-vzdelávacieho procesu, formy a metódy prípravy žiakov v teoretickej i praktickej časti.

Štvorročný študijný odbor je koncipovaný tak, aby poskytol absolventom primerané všeobecné vzdelanie na úrovni strednej školy a zároveň rozsiahle odborné vedomosti, návyky a zručnosti potrebné na výkon profesie TECHNIK TLAČOVÝCH TECHNOLÓGIÍ. Získané vedomosti umožňujú absolventom pokračovať v štúdiu na vysokých školách, predovšetkým so zameraním na polygrafický priemysel, materiálové inžinierstvo, obalovú techniku a tlačové procesy.

Teoretická časť prípravy v jednotlivých zložkách vychádza zo základných učebných plánov pre všeobecnovzdelávacie predmety. Obsah a rozsah všeobecnovzdelávacích predmetov je zostavený tak, aby žiaci nadobudli kľúčové vedomosti a naučili sa ich prakticky využívať v bežnom živote aj v technickej praxi.

V oblasti Jazyk a komunikácia je obsah zameraný na nadobudnutie podstatných vedomostí z oblasti jazyka, jeho gramatických foriem a štruktúry, aby absolvent mohol ďalej rozvíjať kľúčové kompetencie v ústnom aj písomnom prejave a vedel primerane používať verbálne a neverbálne prostriedky komunikácie na požadovanej úrovni. Pri sprostredkovaní poznávania literatúry sa rozvíja celkový kultúrny rozhľad žiakov a posilňuje sa v nich estetické cítenie. Výučba cudzích jazykov je zameraná na osvojenie si a rozvíjanie základných jazykových prostriedkov s cieľom naučiť žiakov ústnej a písomnej komunikácii v rôznych spoločenských situáciách s dôrazom na odbornú technickú a polygrafickú terminológiu.

V oblasti Človek a príroda sa školský vzdelávací program orientuje na rozšírenie základných vedomostí z chémie, fyziky a ekológie s dôrazom na interdisciplinárny prístup k výučbe týchto predmetov. Okrem rozvíjania pozitívneho vzťahu k prírodným vedám sú prírodovedné poznatky nevyhnutným základom na pochopenie fyzikálno-chemických a technologických procesov polygrafickej výroby (napríklad správanie tlačových farieb, reakcie potláčaných materiálov, vlhčiace roztoky), ako aj na zvládnutie odborných technických predmetov.

V oblasti Matematika a práca s informáciami sa školský vzdelávací program zameriava na rozvoj logického a technického myslenia, pochopenie a zvládnutie základných matematických pojmov a vzťahov, ich praktickú aplikáciu a využitie pri výpočtoch spotreby materiálov, kapacít výroby a technických parametrov tlače. Výučba v oblasti informačných technológií je zameraná na zvládnutie kancelárskych aplikácií, riadiacich a kontrolných softvérov tlačových strojov, grafických programov a prácu v sieti.

Komplexný rozvoj osobnosti žiakov, tvorba ich hodnotovej orientácie, výchova k vlastenectvu a oboznamovanie žiakov s princípmi demokracie zabezpečujú svojím obsahom predmety z oblasti Človek, hodnoty a spoločnosť (etická výchova, náboženská výchova, občianska náuka a dejepis). Obsah vzdelávania smeruje k humanizácii myslenia žiakov, k uvedomeniu si hodnôt ľudského života, porozumeniu etickým a estetickým hodnotám života. Vedie k pochopeniu mravných a právnych noriem ľudskej spoločnosti, ako aj základov na výkon podnikateľskej činnosti.

Neoddeliteľnou súčasťou školského vzdelávacieho programu je oblasť Zdravie a pohyb (telesná a športová výchova). Vhodným zaradením predmetu do rozvrhu je možné kompenzovať fyzickú aj jednostrannú záťaž žiakov vo vyučovacom procese a poskytnúť im základné vedomosti o fyziológii ľudského tela, zásadách správneho životného štýlu, požiadavkách všeobecnej pohybovej výkonnosti a o technike a taktike vybraných športov.

Obsah jednotlivých predmetov je presne rozpísaný v učebných osnovách spolu s formami a metódami jeho realizácie. Školský vzdelávací program uprednostňuje audiovizuálne a digitálne formy výučby so zapájaním žiakov do riešenia praktických problémových úloh a simulácií z polygrafickej praxe, na základe ktorých si môžu žiaci vytvárať vlastný názor a porovnávať ho s inými názormi.

Odborný výcvik / Odborná prax je rozpracovaný podrobne v učebných osnovách a tematických výchovno-vzdelávacích plánoch pre každý ročník tak, aby obsah učiva jednotlivých ročníkov na seba nadväzoval a zároveň korešpondoval s obsahom odborných predmetov na teoretickom vyučovaní. Praktická výučba je organizovaná formou individuálnej alebo kolektívnej práce a je určená preberanou témou. Žiaci získavajú potrebné návyky a zručnosti vykonávaním cvičných prác na tlačových strojoch rôzneho typu (ofsetová, digitálna, flexotlač, sieťotlač) a vo vyšších ročníkoch aj realizáciou produktívnych prác.

Školský vzdelávací program je určený pre uchádzačov s ukončeným základným vzdelaním a s predpokladmi na rozvoj technického a estetického cítenia. Výučba nie je vhodná pre žiakov s poruchami zraku a farbocitu, keďže kontrola farebnosti je kľúčovou súčasťou kvality tlače. Pri žiakoch so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa postupuje podľa odporúčaní zariadení poradenstva a prevencie (centier poradenstva a prevencie) s prihliadnutím na individuálne potreby žiaka, typ a stupeň poruchy a na možnosti školy.

Škola prostredníctvom mimoškolských aktivít zabezpečuje všestranný rozvoj osobnosti žiakov prehĺbením ich individuálnych schopností a talentu. Žiaci sa so svojimi prácami a projektmi pod vedením pedagogických zamestnancov zúčastňujú na odborných súťažiach, polygrafických veľtrhoch a odborných seminároch. V záujmových krúžkoch rozvíjajú svoje vedomosti a zručnosti v oblasti vyhotovenia tlačových foriem, špeciálnych techník tlače a dokončujúceho spracovania.

Stratégia výučby školy vytvára priestor na rozvoj nielen kľúčových, ale aj všeobecných a odborných kompetencií. Najväčší dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti žiaka. Všeobecná zložka vzdelávania vychádza zo skladby všeobecnovzdelávacích predmetov učebného plánu. V jazykovej oblasti je vzdelávanie a príprava zameraná na slovnú a písomnú komunikáciu, schopnosť vyjadrovať sa odborne v slovenskom jazyku. V cudzom jazyku by mali žiaci používať odbornú slovnú zásobu aj v každodenných a pracovných situáciách. Žiaci sa tiež oboznamujú s vývojom ľudskej spoločnosti, základnými princípmi etiky, zásadami spoločenského správania a protokolu. Osvojujú si základy matematiky, chémie, fyziky a informatiky, ktoré sú nevyhnutné pre výkon technického povolania.

Škola vo výučbovej stratégii uprednostňuje tie vyučovacie metódy, ktoré vedú k harmonizácii teoretickej a praktickej prípravy pre profesionálny život aj pre život v spoločnosti medzi ľuďmi. Výučba je zameraná na uplatnenie autodidaktických metód (samostatné učenie a práca), najmä pri riešení technických a technologických problémových úloh, tímovej práci a spolupráci. Uplatňujú sa dialogické metódy (napríklad účelovo zameraná diskusia, brainstorming), ktoré žiakov učia komunikovať s druhými ľuďmi na báze ľudskej slušnosti a profesionality. Poskytujú žiakom priestor na vytvorenie vlastného názoru založeného na osobnom úsudku. Vedú žiakov k odmietaniu populistických praktík a extrémistických názorov. Učia ich chápať zložitosť medziľudských vzťahov a nevyhnutnosť tolerancie.

Metódy činnostne zameraného vyučovania (praktické práce na tlačiarňach a strojoch) sú predovšetkým aplikačného a heuristického typu (žiak spoznáva reálnu prevádzku, vytvára si názor na základe vlastného pozorovania a objavovania), ktoré žiakom pomáhajú pri praktickom poznávaní reálneho sveta výroby. Na zvýšenie motivácie žiakov škola zaraďuje motivačné činitele: súťaže, simulačné a situačné metódy, riešenie prevádzkových konfliktov a výziev z praxe, prezentácie technologických postupov a výrobkov. Používané metódy sú konkretizované na úrovni učebných osnov jednotlivých predmetov a priebežne vyhodnocované a upravované podľa potrieb vyučujúcich a požiadaviek polygrafickej praxe.

Kľúčové, všeobecné a odborné kompetencie sa rozvíjajú priebežne a spôsob ich realizácie je konkretizovaný v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov. Škola rozvíja aj kompetencie podporujúce osobnostný rast, napríklad schopnosť autonómneho rozhodovania, komunikačné zručnosti, posilňovanie sebaistoty a sebavedomia, schopnosť riešiť problémy a správať sa zodpovedne (napríklad využitím schránky dôvery na chodbách školy).

Klasifikácia prebieha v súlade s platným klasifikačným poriadkom. Výsledky žiakov sa hodnotia priebežne na základe stanovených kritérií, s primeranou náročnosťou a pedagogickým taktom. Podklady pre hodnotenie sa získavajú sústavným sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie, analýzou jeho činnosti pri obsluhe strojov a zariadení, konzultáciami s ostatnými učiteľmi vrátane výchovného poradcu, školského špeciálneho pedagóga a zamestnancov poradenských zariadení, ako aj rozhovormi so žiakom, jeho rodičmi/zákonnými zástupcami a inštruktormi praktického vyučovania u zamestnávateľov. Pri hodnotení sa využívajú jasné kritériá na zabezpečenie jeho objektivity. Žiaci sú s hodnotením riadne oboznámení. Škola využíva elektronickú žiacku knižku.

4.2 Základné údaje o štúdiu

Kód a názov študijného odboru: 3457 K operátor tlače

Dĺžka štúdia:	4 roky
Forma štúdia:	denná
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	podmienky prijatia na štúdium ustanovuje platná legislatíva o prijímacom konaní na stredné školy.
Spôsob ukončenia štúdia:	maturitná skúška
Doklad o dosiahnutom vzdelaní:	vysvedčenie o maturitnej skúške dodatok k vysvedčeniu o maturitnej skúške výučný list
Poskytnutý stupeň vzdelania:	úplné stredné odborné vzdelanie SKKR/EKR/4/4
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	v pracovných pozíciách operátor tlače, tlačiar, technológ tlače a pod., súkromný podnikateľ v oblasti polygrafie
Nadväzná odborná príprava (ďalšie vzdelávanie):	študijné odbory nadstavbového štúdia pre absolventov štvorročných študijných odborov nadväzujúcich na predchádzajúci odbor štúdia – úplné stredné odborné vzdelanie na úrovni SKKR/EKR/4/4

4.3 Organizácia výučby

Výchovno-vzdelávací proces školského vzdelávacieho programu pre študijný odbor 3457 K operátor tlače (skupina odborov 34 Polygrafia a médiá) sa člení na teoretické a praktické vyučovanie. Príprava žiakov je organizovaná v dvojtýždňových cykloch. Strieda sa šesť dní teoretického vyučovania a štyri dni praktickej prípravy s výnimkou prvého ročníka, v ktorom sa praktická príprava realizuje dva dni a teoretické vyučovanie osem dní.

Teoretické vyučovanie sa zabezpečuje v priestoroch budovy teoretického vyučovania v klasických učebniach, ako aj v jazykových, počítačových, grafických a multimediálnych laboratóriách. Všeobecná zložka vzdelávania vychádza zo štátneho vzdelávacieho programu pre všeobecnovzdelávacie predmety. Vyučovací proces všeobecnovzdelávacích predmetov je zameraný na rozvoj jazykových znalostí, matematických a prírodovedných vedomostí, oboznámenie sa s vývojom spoločnosti, základnými princípmi etiky a zásadami spoločenského správania. Odborná zložka teoretickej prípravy je zameraná na získanie znalostí a vedomostí z oblasti spracovania a prípravy textových a obrazových podkladov pre polygrafickú výrobu, technologických procesov polygrafickej výroby, polygrafických materiálov a samotnej tlače na polygrafických zariadeniach.

Výučba telesnej a športovej výchovy prebieha v dvoch telocvičniach a v športovom areáli školy. Výučba cudzích jazykov sa realizuje v špecializovaných jazykových učebniach.

Praktické vyučovanie sa realizuje na pracoviskách odborného výcviku v samostatnej budove praktického vyučovania a na zmluvných pracoviskách polygrafických podnikov. Pre praktickú prípravu žiakov sú zriadené pracoviská vybavené počítačovou technikou so zodpovedajúcim softvérom, zariadeniami pre zhotovovanie tlačových foriem (CTP) a modernými polygrafickými strojmi. Odbornú prípravu zabezpečuje kolektív majstrov odbornej výchovy pod vedením hlavného majstra odbornej výchovy a zástupcu riaditeľa pre praktické vyučovanie.

Odborný výcvik sa uskutočňuje formou samostatných prác žiakov a precvičovania jednotlivých technologických postupov pod vedením a kontrolou majstrov odbornej výchovy. Žiaci vyšších ročníkov sa zapájajú aj do produktívnych prác alebo vykonávajú praktickú prípravu priamo v polygrafických podnikoch, grafických štúdiách, vydavateľstvách a reklamných agentúrach (napr. formou systému duálneho vzdelávania alebo na základe zmlúv o poskytovaní praktického vyučovania). Organizácia praktického vyučovania a používané formy a metódy práce vedú žiakov k postupnému získavaniu vedomostí, zručností a návykov potrebných pre výkon profesie.

1. a 2. ročník: Vzdelávanie je zamerané na oboznámenie sa s technologickými postupmi, základnými operáciami a polygrafickými materiálmi. Pre žiakov 1. ročníka je zriadené špecializované pracovisko vybavené maloofsetovými a digitálnymi tlačovými strojmi.

3. a 4. ročník: Odborný výcvik je orientovaný na praktickú aplikáciu získaných zručností pri práci na cvičných aj produktívnych zákazkách. Vyučovanie prebieha aj pod vedením inštruktorov priamo v tlačiarňach na základe zmlúv uzatvorených medzi školou a zamestnávateľmi.

Maturitná skúška sa koná v súlade s platnými právnymi predpismi a pedagogicko-organizačnými pokynmi Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR. Organizačné podrobnosti týkajúce sa účelových cvičení a kurzov (napr. kurz ochrany života a zdravia, účelové cvičenia) sú súčasťou učebného plánu.

4.4 Zdravotné požiadavky na žiaka

Študijný odbor 3457 operátor tlače je vhodný pre uchádzačov, ktorí ukončili základnú školu a dosiahli vek spravidla 15 rokov.

Odbor nie je vhodný pre uchádzačov:
- s výrazným znížením zrakovej ostrosti, závažnými poruchami zraku a poruchami farbocitu (kontrola farebnosti je kľúčovou súčasťou tlačového procesu),
- s ochoreniami a poškodeniami horných a dolných končatín, ktoré obmedzujú manuálnu zručnosť a obsluhu strojných zariadení,
- so závažnými ochoreniami srdca a obehovej sústavy,
- s ochoreniami nervového systému sprevádzanými poruchami pohybových funkcií, koordinácie alebo záchvatovými stavmi (napr. epilepsia).

V prípade žiakov so zdravotným znevýhodnením alebo zmenenou pracovnou schopnosťou sa vyžaduje písomné posúdenie zdravotnej spôsobilosti od všeobecného lekára pre deti a dorast a odporúčanie zariadenia poradenstva a prevencie (centra poradenstva a prevencie).

4.5 Požiadavky na bezpečnosť a hygienu pri práci

Požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (BOZP), hygienu práce a požiarnu ochranu vychádzajú z platných právnych predpisov SR (zákonov, nariadení vlády SR, vyhlášok a technických noriem), ktoré upravujú podmienky vzdelávania v školách a prevádzku v polygrafickom priemysle. Priestory pre teoretické i praktické vyučovanie musia spĺňať hygienické a bezpečnostné normy na prevádzku školských zariadení a polygrafických pracovísk. Pri určovaní pracovných činností pre maloletých žiakov sa dôsledne rešpektujú ustanovenia Zákonníka práce a súvisiacich predpisov pre prácu mladistvých.
Nevyhnutné podmienky na zaistenie BOZP a hygieny práce:
- pravidelné oboznamovanie a školenie žiakov s predpismi o BOZP, protipožiarnou ochranou, prevádzkovo-bezpečnostnými pokynmi a technologickými postupmi pre obsluhu jednotlivých strojov,
- používanie technického vybavenia, strojov a náradia, ktoré zodpovedajú bezpečnostným predpisom a norme CE,
- povinné používanie predpísaných osobných ochranných pracovných prostriedkov (OOPP) a pracovného odevu na pracoviskách praktického vyučovania,
- zabezpečenie stanoveného odborného dozoru na pracoviskách žiakov,
- pravidelné odborné školenia pedagogických zamestnancov a inštruktorov z oblasti BOZP, OPP a hygienických noriem.

Za dodržiavanie pravidiel BOZP a protipožiarnej ochrany zodpovedá v teoretickom vyučovaní zástupca riaditeľa pre teoretické vyučovanie a na pracoviskách praktického vyučovania zástupca riaditeľa pre praktické vyučovanie. Kontrolu dodržiavania zásad BOZP zo strany žiakov zabezpečujú kvalifikovaní pedagogickí zamestnanci (učitelia, majstri odbornej výchovy) alebo inštruktor u zamestnávateľa. Výchova k bezpečnej práci je priamou súčasťou odborného výcviku a teoretických predmetov. Žiaci sú pred začatím činností poučení o rizikách a možných ohrozeniach (napr. riziká pri ručnej manipulácii s bremenami, hlučnosť, prašnosť, manipulácia s chemickými látkami - čističe, farby, mikroklimatické podmienky na pracovisku) a o opatreniach na zníženie týchto rizík.

Stupne dohraničenia práce žiakov pri praktickom vyučovaní:
- Práca pod priamym dozorom: Vyžaduje si sústavnú prítomnosť poverenej osoby (učiteľ, majster odbornej výchovy, inštruktor), ktorá nepretržite sleduje žiakov a dodržiavanie BOZP. Poverená osoba musí vizuálne kontrolovať všetky pracovné miesta tak, aby mohla v prípade nebezpečenstva okamžite zasiahnuť.
- Práca pod dohľadom: Vyžaduje si prítomnosť poverenej osoby, ktorá skontroluje pracoviská pred začatím práce a počas jej priebehu pracoviská v pravidelných intervaloch obchádza a kontroluje.

Určenie stupňa dozoru na jednotlivých pracoviskách vykonáva zástupca riaditeľa pre praktické vyučovanie na základe náročnosti a nebezpečenstva vykonávaných prác, podmienok na pracovisku a veku žiakov.

5 PROFIL ABSOLVENTA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU TLAČIAR V ŠTUDIJNOM ODBORE 3457 K OPERÁTOR TLAČE

5.1 Charakteristika absolventa

Absolvent školského vzdelávacieho programu pre študijný odbor 3457 K operátor tlače je kvalifikovaný odborník, schopný samostatne vykonávať, riadiť a kontrolovať technologické operácie v oblasti výroby tlačovín a obalových materiálov prostredníctvom hlavných technológií tlače (ofsetová tlač, flexotlač, sieťotlač, digitálna tlač a ďalšie špeciálne tlačové techniky). Ovláda prácu s technologickou dokumentáciou, vie vybrať vhodné materiály a technologické postupy, obsluhovať a nastavovať tlačové stroje a zariadenia pri dôslednom dodržiavaní zásad BOZP, hygieny práce a ochrany životného prostredia. Zároveň je osobnostne rozvinutý, zodpovedný a sebavedomý občan, ktorý sa dokáže aktívne zapojiť do spoločenského aj pracovného života.

Všeobecná zložka vzdelávania:

Absolvent má ucelený prehľad v oblasti prírodných a spoločenských vied, techniky a histórie. Rozumie základným zákonitostiam fungovania spoločnosti a vplyvu ekonomických, sociálnych, ekologických a kultúrnych faktorov na jej vývoj. Disponuje historickým povedomím, rozvinutým logickým a kritickým myslením a dokáže vysvetliť prírodné aj technické javy vo svojom okolí.

Vyjadruje sa súvisle, kultivovane a odborne v ústnom aj písomnom prejave v štátnom jazyku. Vie samostatne aj v tíme riešiť problémy, formulovať vlastné názory, konštruktívne diskutovať a rešpektovať potreby alebo názory druhých. Má jasnú predstavu o svojom osobnom a profesijnom smerovaní a dokáže si vytvárať podmienky na jeho realizáciu.

Kľúčové a odborné kompetencie

Jazykové zručnosti:
Získa schopnosť komunikovať minimálne v jednom cudzom jazyku (na úrovni B1/B2 podľa SERR) vrátane používania odbornej polygrafickej a technickej terminológie.
Informačné a komunikačné technológie (IKT): Efektívne využije IKT na osobný rozvoj, vyhľadávanie informácií, riadenie tlačových procesov, farebný manažment a spravovanie digitálnych tlačových podkladov.

Tímová práca a zodpovednosť:
Dokáže pracovať v kolektíve, prijať zodpovednosť za vlastnú prácu, za pridelené zariadenia i za výsledky spoločnej výroby.
Celoživotné vzdelávanie: Je pripravený adaptovať sa na nové technológie v polygrafickom a grafickom priemysle a priebežne si aktualizovať či rozširovať svoju kvalifikáciu.
Stupeň vzdelania a doklady o vzdelaní

Po úspešnom absolvovaní štvorročného študijného odboru a vykonaní maturitnej skúšky získa absolvent:
úplné stredné odborné vzdelanie (ISCED 354 / SKKR 4),
vysvedčenie o maturitnej skúške,
výučný list,
dodatok k vysvedčeniu o maturitnej skúške (Europass).
Možnosti ďalšieho vzdelávania a uplatnenia

Absolvent je pripravený na priamy vstup na trh práce ako obsluha tlačových strojov, technológ, kontrolór kvality tlače alebo prevádzkový technik v polygrafických podnikoch, obalových závodoch, reklamných agentúrach či vydavateľstvách. Získané vzdelanie mu zároveň poskytuje dostatočný základ na pokračovanie v štúdiu na vysokých školách (najmä so zameraním na polygrafiu, materiálové inžinierstvo, obalovú techniku, dizajn alebo médiá).

5.2 Kompetencie absolventa

Kompetenčný profil absolventa je vytvorený na základe kľúčových, všeobecných a odborných kompetencií uvedených v Štátnom vzdelávacom programe (ŠVP) a analýzy povolania v priamej spolupráci so zamestnávateľmi. Absolvent tak získava aktuálne vedomosti, zručnosti a spôsobilosti zodpovedajúce reálnym potrebám trhu práce.

5.2.1 Kľúčové kompetencie

Kľúčové kompetencie predstavujú súbor vedomostí, zručností a postojov, ktoré absolvent potrebuje na osobné naplnenie, rozvoj, zamestnateľnosť, sociálne začlenenie, udržateľný životný štýl a aktívne občianstvo. Všetky kľúčové kompetencie sa považujú za rovnako dôležité, prekrývajú sa a navzájom podporujú.
V súlade s Odporúčaním Rady EÚ o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie absolvent v rámci štúdia nadobudne nasledujúce kľúčové kompetencie:

a) Gramotnosť (Komunikačné schopnosti)

Gramotnosť je schopnosť identifikovať, pochopiť, tvoriť a interpretovať koncepty, pocity, fakty a názory ústnou aj písomnou formou s využitím vizuálnych, zvukových a digitálnych materiálov.
Absolvent dokáže:
porozumieť akémukoľvek počutému vecnému textu, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho osobným a odborným záujmom;
porozumieť obsahu a významu vecného textu (vrátane tabuliek, grafov, nákresov a schém), vyhľadať explicitne aj implicitne vyjadrené informácie a spojiť ich do uceleného celku;
identifikovať v texte logické, časové a príčinno-následné súvislosti;
uplatniť základy kritického čítania - vnímať problémy nastolené textom, identifikovať chyby a protirečenia;
vyjadriť súvislé a logicky usporiadané ústne prejavy s rôznym cieľom pre špecifické publikum na všeobecné aj odborné témy;
sformulovať vlastný názor a obhájiť ho pomocou relevantných argumentov;
bez prípravy začať, udržiavať a ukončiť komunikáciu na jemu blízke všeobecné a odborné témy;
aktívne sa zapájať do diskusie, formulovať svoj prejav zrozumiteľne a pokojne, pohotovo sa orientovať v komunikačnej situácii a jasne reagovať odpoveďou alebo otázkou;
dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie, prispôsobiť stratégiu a tón komunikácie danej situácii;
vytvoriť štruktúrovaný a kompozične zrozumiteľný text na všeobecné aj odborné témy;
pri tvorbe textu uplatňovať logické, časové a príčinno-následné súvislosti a požiadavky slovosledu v súlade s pravidlami slovenského jazyka.

b) Viacjazyčnosť

Viacjazyčnosť znamená schopnosť používať rozličné jazyky na vhodnú a účinnú komunikáciu v rôznych spoločenských, kultúrnych a odborných súvislostiach.
Absolvent dokáže:
- pochopiť hlavné body jasnej štandardnej reči o známych veciach, s ktorými sa pravidelne stretáva v osobnom alebo pracovnom živote;
- rozumieť zmyslu rozhlasových alebo televíznych programov a odborných videoprezentácií o aktuálnych udalostiach a témach svojho odboru;
- porozumieť odborným aj všeobecným textom v cudzom jazyku, ktoré obsahujú bežnú a odborovú slovnú zásobu;
- zvládnuť väčšinu komunikácie pri cestovaní alebo v styku so zahraničnými klientmi a partnermi v cudzom jazyku;
- spojiť slovné spojenia jednoduchým a súvislým spôsobom na opísanie skúseností, zámerov, plánov, technických zadaní a vlastných názorov;
- napísať súvislý text na známe a odborné témy (napr. e-mailovú korešpondenciu, opis dizajnového projektu, sprievodný spis k zákazke).

c) Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve

Matematická kompetencia je schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie na riešenie problémov. Kompetencie vo vede, technológii a inžinierstve zahŕňajú schopnosť vysvetliť prírodné javy, uplatňovať vedomosti pri riešení ľudských potrieb a chápať technologický pokrok s ohľadom na zodpovednosť voči spoločnosti a životnému prostrediu.

Absolvent dokáže:

- efektívne aplikovať matematické princípy, geometriu, pomery, rozlíšenia a výpočty v rámci grafického dizajnu a polygrafickej praxe;
- komunikovať v matematickom jazyku, interpretovať a používať štatistické údaje, grafy, schémy a kótované výkresy;
- chápať vedu ako proces bádania, racionálne a logicky myslieť pri overovaní technických a technologických postupov;
- aktívne sa zaujímať o etické otázky, bezpečnosť práce a environmentálnu udržateľnosť v súvislosti s vedecko-technickým pokrokom a výrobnými procesmi.

d) Digitálna kompetencia

Digitálna kompetencia zahŕňa sebavedomé, kritické a zodpovedné využívanie digitálnych technológií na vzdelávanie, prácu a účasť v spoločnosti. Zahŕňa informačnú a dátovú gramotnosť, tvorbu digitálneho obsahu, bezpečnosť a duševné vlastníctvo.

Absolvent dokáže:

- profesionálne používať digitálne technológie, softvérové nástroje a hardware na tvorbu grafického, multimediálneho a webového obsahu;
- kriticky posudzovať platnosť, spoľahlivosť a zdroj získaných informácií a dát dostupných v digitálnom prostredí;
- dodržiavať právne a etické zásady pri práci s digitálnymi technológiami (autorské právo, licencie Creative Commons, ochrana osobných údajov GDPR);
- chrániť svoje údaje, digitálnu identitu a zariadenia pred kybernetickými hrozbami;

efektívne pracovať s pokročilými softvérmi, cloudovými službami, nástrojmi umelej inteligencie a automatizácie v oblasti grafiky a digitálnych médií;

- chápať logiku a princípy fungovania počítačových sietí, webových systémov a digitálnych formátov.

e) Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

Zahŕňa schopnosť uvažovať o vlastnej osobnosti, efektívne riadiť čas, konštruktívne spolupracovať v tíme, starať sa o zdravie a zvládnuť vlastné vzdelávanie a kariérny rast.

Absolvent dokáže:

- starať sa o svoj fyzický a duševný rozvoj, uplatňovať zásady ergonómie pri práci s počítačom a uvedomovať si dôsledky nezdravého štýlu života;
- kriticky uvažovať o vlastných predsudkoch a pracovať na svojom osobnostnom raste;
- preukázať sebadôveru a odolnosť pri riešení náročných zadaní a výziev v živote i v práci;
- plniť stanovené záväzky, termíny (deadlines) a preberať zodpovednosť za svoje konanie;
- podporovať spolupracovníkov v tíme a konštruktívne zvládnuť odlišné názory či konflikty;
- identifikovať vlastné vzdelávacie potreby, vyhľadávať spoľahlivé zdroje a samostatne si osvojovať nové softvérové a technologické postupy;
- hodnotiť vlastný pokrok a prácu na základe definovaných kritérií a spätnej väzby.

f) Občianska kompetencia

Občianska kompetencia je schopnosť konať ako zodpovedný občan a aktívne sa zúčastňovať na spoločenskom živote na základe znalostí sociálnych, právnych a politických konceptov.

Absolvent dokáže:

- rešpektovať ľudské práva, odlišné názory, náboženské a kultúrne vyznanie ostatných ľudí; vykonávať povinnosti aktívneho občana na miestnej, národnej aj medzinárodnej úrovni;
- rozumieť fungovaniu demokratických inštitúcií a možnostiam, ako občania môžu ovplyvňovať verejné dianie;

- kriticky vyhodnocovať informácie, rozoznávať dezinformácie, propagandu a populizmus;
- posudzovať vplyv ľudskej činnosti a priemyselnej výroby na prírodu a podporovať udržateľný rozvoj.

g) Podnikateľská kompetencia
Vzťahuje sa na schopnosť využívať príležitosti a nápady a meniť ich na kultúrne, sociálne alebo finančné hodnoty prostredníctvom tvorivosti, iniciatívy a projektového riadenia.
Absolvent dokáže:
- opísať a uplatňovať základné princípy plánovania, riadenia a rozpočtovania projektov (od zadania po finálny produkt);
- dodržiavať etické zásady podnikania a rešpektovať výzvy trvalo udržateľného rozvoja;
chápať fungovanie trhu, ekonomické a sociálne príležitosti a riziká v oblasti polygrafie, reklamy a médií.

h) Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu
Zahŕňa chápanie a rešpektovanie spôsobu, akým sa myšlienky a významy kreatívne vyjadrujú v rôznych kultúrach prostredníctvom umeleckých a vizuálnych foriem.
Absolvent dokáže:
- vyhľadávať príležitosti na spoznávanie iných kultúr, tradícií a rôznorodých estetických prístupov; zaujať otvorený a rešpektujúci postoj ku kultúrnej rozmanitosti a eticky pristupovať k duševnému a kultúrnemu vlastníctvu;
- poznať národné aj svetové kultúrne dedičstvo, dejiny umenia, vývoj grafiky a typografie a rozumieť ich vplyvu na súčasný vizuálny dizajn.

5.2.2 Odborné kompetencie

Absolvent študijného odboru 3457 K operátor tlače je kvalifikovaný odborný pracovník pripravený vykonávať odborné činnosti v oblasti prípravy tlače, zhotovenia tlačových foriem, obsluhy tlačových strojov, kontroly kvality tlače a spracovania tlačových zákaziek. Ovláda technologické postupy polygrafickej výroby, pozná vlastnosti polygrafických materiálov, pracuje s modernými tlačovými technológiami a dodržiava požiadavky na kvalitu, hospodárnosť, bezpečnosť práce a ochranu životného prostredia.
Absolvent je spôsobilý:

1. Organizovať a plánovať pracovný proces
Absolvent vie:
- analyzovať výrobnú dokumentáciu a technologické predpisy,
- pripraviť pracovisko a technologické zariadenia,
- plánovať jednotlivé operácie výrobného procesu,
- pripraviť materiály podľa technologického postupu,
- organizovať pracovný proces v súlade s výrobným plánom,
- hospodárne využívať materiálové a energetické zdroje,
- kontrolovať priebeh výroby a dodržiavanie technologickej disciplíny.

2. Orientovať sa v polygrafickej výrobe
Absolvent vie:
- vysvetliť princípy polygrafickej výroby,
- orientovať sa v jednotlivých druhoch tlače,
- charakterizovať technologické procesy výroby tlačovín,
- rozlišovať jednotlivé tlačové technológie,
- vyberať vhodnú technológiu podľa charakteru zákazky,
- poznať výrobný tok od prijatia zákazky až po expedíciu výrobku.

3. Pracovať s polygrafickými materiálmi
Absolvent vie:
- identifikovať druhy papiera a kartónov,
- posudzovať vlastnosti tlačových materiálov,
- vyberať vhodné tlačové farby,
- používať laky, fólie a pomocné materiály,

- kontrolovať kvalitu vstupných materiálov,
- správne skladovať polygrafické materiály.

4. Zhotovovať tlačové formy

Absolvent vie:

- pripravovať digitálne podklady na výrobu tlačových foriem,
- pracovať so systémami Computer to Plate (CtP),
- zhotovovať tlačové formy podľa technologických postupov,
- kontrolovať kvalitu tlačových foriem,
- vykonávať základnú údržbu zariadení na výrobu tlačových foriem,
- archivovať výrobné dáta.

5. Pripravovať tlač

Absolvent vie:

- nastavovať tlačové stroje,
- pripravovať tlačové jednotky,
- nastavovať prítlak, register a farebnosť,
- pripravovať tlačové farby,
- pripravovať vlhčiaci systém,
- vykonávať skúšobnú tlač,
- optimalizovať parametre tlače.

6. Obsluhovať tlačové stroje

Absolvent vie:

- obsluhovať hárkové tlačové stroje,
- obsluhovať kotúčové tlačové stroje,
- obsluhovať digitálne tlačové zariadenia,
- sledovať priebeh tlače,
- odstraňovať bežné poruchy počas výroby,
- zabezpečovať plynulosť výrobného procesu,
- vykonávať základnú údržbu tlačových zariadení.

7. Kontrolovať kvalitu tlače

Absolvent vie:

- kontrolovať register tlače,
- kontrolovať farebnosť tlače,
- merať optickú hustotu tlače,
- vyhodnocovať kvalitu tlačového obrazu,
- identifikovať chyby tlače,
- navrhovať opatrenia na odstránenie nedostatkov,
- zabezpečiť zhodu výrobku s technologickou dokumentáciou.

8. Využívať informačné technológie

Absolvent vie:

- pracovať s grafickými a výrobnými softvérmi,
- používať systémy riadenia výroby,
- spracúvať digitálne výrobné dáta,
- pripravovať elektronickú dokumentáciu,
- archivovať výrobné údaje,
- využívať informačné systémy v polygrafickej výrobe.

9. Dodržiavať legislatívu, bezpečnosť a ochranu životného prostredia

Absolvent:

- dodržiava zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- dodržiava protipožiarne predpisy,
- používa osobné ochranné pracovné prostriedky,
- nakladá bezpečne s chemickými látkami,
- minimalizuje vznik technologických odpadov,

- dodržiava zásady ochrany životného prostredia,
- hospodárne využíva materiály a energie,
- dodržiava technické normy a interné technologické predpisy.

10. Komunikovať a spolupracovať

Absolvent vie:

- komunikovať so zákazníkom pri riešení výrobných požiadaviek,
- spolupracovať s pracovníkmi predtlačovej prípravy, tlače a dokončujúceho spracovania,
- používať odbornú polygrafickú terminológiu,
- viesť základnú výrobnú dokumentáciu,
- prezentovať výsledky svojej práce,
- pracovať samostatne aj v pracovnom kolektíve,
- riešiť vzniknuté technologické problémy.

Očakávané pracovné činnosti absolventa

Absolvent je pripravený vykonávať najmä tieto odborné činnosti:

- príprava tlačových zákaziek,
- príprava tlačových foriem,
- obsluha ofsetových tlačových strojov,
- obsluha digitálnych tlačových zariadení,
- nastavenie a regulácia tlačových strojov,
- kontrola kvality tlače,
- meranie a vyhodnocovanie farebnosti tlače,
- obsluha zariadení CTP,
- príprava a miešanie tlačových farieb,
- kontrola polygrafických materiálov,
- vykonávanie základnej údržby tlačových zariadení,
- evidencia výrobnej dokumentácie,
- spolupráca pri dokončujúcom spracovaní tlačovín,
- zabezpečenie hospodárnosti a kvality výrobného procesu.

Učebné osnovy všeobecno-vzdelávacích predmetov

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola polygrafická Račianska 190, 835 26 Bratislava
Názov školského vzdelávacieho programu	OPERÁTOR OFSETOVEJ TLAČE
Kód a názov ŠVP	34 POLYGRAFIA A MÉDIÁ
Kód a názov študijného odboru	3457 K operátor tlače
Stupeň vzdelania SKKR/EKR	úplné stredné odborné vzdelanie 4/4
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná

Učebné osnovy tvoria samostatnú prílohu

Učebné osnovy odborných predmetov

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola polygrafická Račianska 190, 835 26 Bratislava
Názov školského vzdelávacieho programu	OPERÁTOR OFSETOVEJ TLAČE
Kód a názov ŠVP	34 POLYGRAFIA A MÉDIÁ
Kód a názov študijného odboru	3457 K operátor tlače
Stupeň vzdelania SKKR/EKR	úplné stredné odborné vzdelanie 4/4
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná

Učebné osnovy tvoria samostatnú prílohu

8 PODMIENKY NA REALIZÁCIU ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU TLAČIAR V ŠTUDIJNOM ODBORE 3457 K OPERÁTOR TLAČE

Na vzdelávanie a výchovu v súlade s daným školským vzdelávacím programom je potrebné vytvárať vhodné realizačné podmienky. Podkladom pre ich určenie sú všeobecné požiadavky platných právnych noriem a konkrétne požiadavky, ktoré vyplývajú z cieľov a obsahu vzdelávania v študijnom odbore. V školskom vzdelávacom programe sú vo všeobecnosti vymedzené základné podmienky na realizáciu školského vzdelávacieho programu. Škola ich rozpracovala podrobnejšie a konkrétne podľa potrieb a požiadaviek študijného odboru, aktuálnych cieľov a našich reálnych možností. Optimálne požiadavky a podmienky, na základe ktorých sa bude realizovať tento školský vzdelávací program, sú nasledovné:

8.1 Materiálne podmienky

Teoretické aj praktické vyučovanie prebieha v budove školy na Račianskej 190 v Bratislave. Normatív vybavenosti dielní, odborných učební a tried praktického vyučovania je v súlade s Normatívom základného vybavenia pracovísk praktického vyučovania pre študijný odbor 3457 K operátor tlače.

Kapacita školy

Školský manažment:

- kancelária riaditeľa školy,
- kancelárie zástupcov riaditeľa školy pre teoretické vyučovanie a hlavného majstra odbornej výchovy,
- kancelárie pre sekretariát riaditeľa a zástupcov riaditeľa,
- príručný sklad s odkladacím priestorom,
- sociálne zariadenia.

Pedagogickí zamestnanci školy:

- zborovňa učiteľov, zborovňa majstrov odbornej výchovy,
- kabinety učiteľov,
- kabinet pre výchovnú poradkyňu,
- kabinet koordinátorky protidrogovej prevencie,
- kabinet výpočtovej techniky pre učiteľov,
- kabinet školského psychológa,
- archív,
- sociálne zariadenia.

Nepedagogickí zamestnanci školy:

- kancelárie sekretariátov, ekonomického úseku a úseku hospodárskej správy,
- príručné sklady s odkladacím priestorom,
- dielne,
- kotolňa,
- miestnosti vzduchotechniky,
- serverovňa,
- archív.

Ďalšie priestory:

- hygienické priestory (WC, sprchy), sociálne zariadenia, šatne,
- sklady učebných pomôcok, kníh, didaktickej techniky, CO materiálu, PO techniky a materiálu,
- sklady náradia, strojov a zariadení,
- sklady materiálov, surovín a polotovarov,
- knižnica,
- vrátnice,
- priestory pre výkon podnikateľskej činnosti (kancelárie, dielne a sklady),
- priestory pre záujmovú a spoločenskú činnosť žiakov a zamestnancov školy, spoločenská miestnosť.

Makrointeriéry:

- budova teoretického vyučovania,
- budova praktického vyučovania,
- budova školského internátu,

- budova COVaP (Centrum odborného vzdelávania a prípravy),
- budova školského stravovania,
- budova telocviční,
- športový areál,
- predný areál školy, parkovisko, zeleň, prístupové chodníky.

Budova teoretického vyučovania
Školský manažment:
- kancelárie zástupcov riaditeľa školy pre teoretické vyučovanie,
- kancelária sekretariátu teoretického vyučovania,
- kabinet výchovnej poradkyne,
- kabinet koordinátorky protidrogovej prevencie,
- kabinet koordinátorky pre prevenciu sociálno-patologických javov,
- príručný sklad,
- sociálne zariadenia.

Učitelia:
- zborovňa učiteľov s kuchynkou,
- kabinety učiteľov,
- kabinet výpočtovej techniky s PC a internetom,
- sociálne zariadenia na každom podlaží.

Učebne (spolu 22 učební):
- 4 počítačové triedy,
- 3 grafické triedy,
- 3 jazykové triedy,
- 1 multimediálna trieda,
- Aula.

Budova praktického vyučovania
Vedenie a pracoviská:
- kancelária hlavného majstra pre praktické vyučovanie,
- pracoviská pre odborný výcvik,
- pracoviská tlače,
- pracoviská dokončujúceho spracovania,
- fotoateliér,
- sociálne zariadenia.

Poznámka: Súčasťou budovy praktického vyučovania sú aj priestory na výkon podnikateľskej činnosti charakteru žiackych cvičných produktových prác, pracovisko vedúceho polygrafickej výroby, technológa, dielňa kníhtlače a maloformátovej ofsetovej tlače, dielňa ofsetu, dokončovacia výroba (v rozsahu 2 dielní, skladu a kancelárie pre vedúcu knihárne a pracovníčku expedície), pracovisko CTP, skladové priestory a miestnosť na pranie valcov.

Technické vybavenie pracovísk
Pracovisko pre odborný výcvik žiakov:
- výpočtová technika (PC, Mac Studio 2, CTP),
- grafické softvéry (Adobe Creative Cloud, XMF, PitStop, ArtiosCAD, Microsoft Office a pod.),
- skenery,
- tlačiarne,
- internetové pripojenie.

Zariadenia polygrafickej výroby (využívané aj na podnikateľskú činnosť školy):
- CTP zariadenia Screen;
- 1 dvojfarebný ofsetový tlačový stroj Heidelberg Printmaster na tlač do formátu B2;
- 1 štvorfarebný ofsetový tlačový stroj Ryobi RMGT s alkoholovým vlhčením pre tlač do formátu A2 s diaľkovým riadením farebníc a registra, poloautomatickým zakladaním platní;
- maloformátové ofsetové tlačové stroje Romayor na tlač do formátu A3;
- príklopové kníhtlačové automaty na tlač do formátu A4, vybavené 1 termopresom na razbu raziacimi fóliami za tepla;
- kníhtlačové rýchlolisy Victoria do formátu B2, používané na vysekávanie, ryhovanie, perforovanie a reliéfnu tlač;

- jednonožové rezacie stroje (Polygraph);
- 1 trojnožový rezací stroj (Horizon);
- skladacie stroje (Heidelberg, Polygraph);
- stroje na zošitovú väzbu V1 (Horizon) a blokovú väzbu V3 (KAEV, Nagel);
- 1 stroj na lepenú väzbu V2 (Horizon);
- 1 stroj na výrobu knižných dosiek (Kolbus);
- 1 stroj na šitie knižných blokov (Polygraph, Kolbus);
- 1 stroj na väzbu V8 (Schmedt Präleg);
- 1 poloautomatický baliaci stroj na balenie do fólie;
- 1 automatický baliaci stroj na balenie časopisov;
- ďalšie zariadenia na ryhovanie, perforovanie, razbu fóliami, výsek a pod.

Využitie jednotlivých priestorov a ich vybavenie pre vyučovací proces a realizáciu školského vzdelávacieho programu závisí od počtu žiakov a navrhnutej organizácie pedagogických procesov v danom školskom roku.

Budova COVaP (Centrum odborného vzdelávania a prípravy)

- sekretariát riaditeľa školy,
- kancelária riaditeľa školy,
- kancelária zástupcu riaditeľa školy pre praktické vyučovanie,
- kancelária metodika,
- úsek ekonomických činností,
- príručné archívy,
- aula školy,
- knižnica odbornej literatúry,
- pracoviská pre odborný výcvik,
- DTP - digitálna tlač,
- pracovisko obalovej technológie,
- fotoateliér,
- sociálne zariadenia,
- dielňa grafických techník,
- serverovňa.

Budova školského internátu

- dvojposteľové izby s vlastným sociálnym príslušenstvom,
- kancelárie vychovávateliek,
- kancelária vedúcej vychovávateľky,
- kancelária hospodárky domova mládeže (DM),
- kancelária koordinátorky pre prevenciu sociálno-patologických javov,
- recepcia domova mládeže,
- spoločenská miestnosť pre žiakov,
- miestnosť pre žiakov so ŠVVP,
- posilňovňa,
- skladové priestory,
- kotolňa,
- 10 bytov pre pedagógov,
- 1 bytová služobná jednotka.

Telocvične a športový areál

Malá telocvičňa:

- šatne chlapcov,
- šatne dievčat,
- sprchy a sociálne zariadenia pre chlapcov,
- sprchy a sociálne zariadenia pre dievčatá,
- sklad,
- kabinet učiteľov.

Veľká telocvičňa:

- šatňa chlapcov,
- šatňa dievčat,
- sprchy a sociálne zariadenia pre chlapcov,

- sprchy a sociálne zariadenia pre dievčatá,
- kabinet učiteľov,
- príručný sklad.

Vonkajší športový areál:

- atletický štadión s futbalovým ihriskom,
- basketbalové ihrisko,
- tenisový kurt.

Budova školskej jedálne

- jedáleň s vlastným sociálnym príslušenstvom,
- kuchyňa,
- kancelária vedúcej kuchyne,
- kancelária logistiky stravovania,
- sklady,
- sociálne zariadenia a šatne pracovníkov kuchyne.

8.2 Personálne podmienky

Požiadavky na vedenie školy, ktorá realizuje školský vzdelávací program, sú v súlade s požiadavkami na odbornú a pedagogickú spôsobilosť a s kvalifikačnými predpokladmi, ktoré sú podľa platných predpisov potrebné na výkon náročných riadiacich činností.

Odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov všeobecnovzdelávacích predmetov, ktorí realizujú školský vzdelávací program, je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov, ktoré sú potrebné pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností, sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore, pričom vychádzajú z platného štátneho vzdelávacieho programu. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a napĺňané počas ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.

Odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov odborných predmetov, ktorí realizujú školský vzdelávací program, je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov, potrebných na výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností, sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú zhodu všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore, a to v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a napĺňané počas ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.

Odborná a pedagogická spôsobilosť majstrov odborného výcviku, ktorí realizujú školský vzdelávací program, je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov, ktoré sú potrebné na výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností, sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú zladenie všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore, a to v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a napĺňané počas ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.

Odborná spôsobilosť nepedagogických zamestnancov (ekonóm, správca, školník, upratovačky a podobne), ktorí sa podieľajú na realizácii školského vzdelávacieho programu, je v súlade s platnými predpismi. Práva a povinnosti nepedagogických zamestnancov sú zabezpečené a napĺňané v priebehu ich činnosti v rámci platných predpisov.

Plnenie požiadaviek poradenskej činnosti sa riadi platnými predpismi. Výchovný poradca je pedagogický zamestnanec, ktorého poslaním je poskytovanie odbornej psychologickej a pedagogickej starostlivosti žiakom, rodičom a pedagogickým zamestnancom školy. Prácu výchovného poradcu usmerňujú metodické, pedagogické a psychologické centrá. Práca výchovného poradcu a dodržiavanie všeobecne záväzných platných predpisov v oblasti výchovného poradenstva podlieha kontrolnej činnosti zo strany zriaďovateľa strednej školy a školskej inšpekcie. Ďalšie práva a povinnosti výchovných poradcov vymedzujú vnútorné predpisy školy (pracovný poriadok, školský poriadok, vnútorný mzdový predpis a podobne).

8.3 Organizačné podmienky

Vzdelávanie a príprava žiakov je organizovaná ako štvorročné štúdium s podielom približne 60 % teoretického vyučovania a 40 % praktického vyučovania. Rozsah vyučovania jednotlivých predmetov vychádza z rámcového učebného plánu štátneho vzdelávacieho programu pre skupinu odborov *34 Polygrafia a médiá*.

Vyučovanie na teoretickom úseku začína o 8:00 hod. a na praktickom vyučovaní podľa harmonogramu vyučovania predmetu odborný výcvik. Organizácia školského roka sa riadi sprievodcom školským rokom (pedagogicko-organizačnými pokynmi MŠVVaM SR) pre daný školský rok. Výchovno-vzdelávací proces sa riadi platným Zákonom o výchove a vzdelávaní (školský zákon).

Teoretické vyučovanie je zabezpečené v budove školy a riadi sa rozvrhom hodín pre daný školský rok. Rozvrh hodín sa zostavuje tak, aby v maximálnej miere spĺňal všetky pedagogické potreby, psychologické a hygienické požiadavky na vyučovací proces. Pedagogický proces na teoretickom vyučovaní riadia a zabezpečujú zástupcovia riaditeľa, triedni učitelia a učitelia jednotlivých predmetov.

Praktické vyučovanie nadväzuje na teoretické vyučovanie. Realizuje sa na pracoviskách teoretického alebo praktického vyučovania alebo priamo v polygrafických a mediálnych organizáciách. Vyučovanie zabezpečujú odborní učitelia, majstri odbornej výchovy alebo inštruktori. Praktické vyučovanie organizačne zabezpečuje a riadi zástupca riaditeľa pre praktické vyučovanie a hlavný majster.

Organizácia praktického vyučovania:

- **1. ročník:** 6-hodinové celky (1× týždenne),
- **2., 3. a 4. ročník:** 7-hodinové celky (2× týždenne).

Delenie žiakov na skupiny vychádza z potrieb praktickej výučby, kapacitných možností a používaných foriem a metód vyučovania v súlade s platnou legislatívou.

Vzdelávací proces sa riadi školským poriadkom. Školský poriadok upravuje správanie žiakov na teoretickom a praktickom vyučovaní aj v domove mládeže. Obsahuje práva a povinnosti žiakov. Školský poriadok je súčasťou Organizačného poriadku školy, Pracovného poriadku školy a riadi sa podľa nich. Žiaci sú každý rok oboznamovaní so školským poriadkom v prvý deň školského roka. Na prvých hodinách odborného výcviku sú žiaci oboznámení s požiadavkami BOZP, protipožiarnymi opatreniami a hygienickými predpismi platnými pre príslušné pracovisko. Zoznamujú sa aj s formami a metódami štúdia, metódami hodnotenia a s plánovanými aktivitami školy.

Hodnotenie a klasifikácia žiakov sa riadi klasifikačným poriadkom školy, ktorý je súčasťou školského vzdelávacieho programu ako súčasť učebných osnov vyučovacích predmetov. O všetkých kritériách hodnotenia, výchovných opatreniach a podmienkach opravných skúšok a ukončovania štúdia sú žiaci a rodičia vopred informovaní.

Ukončovanie štúdia a organizácia maturitných skúšok sa riadi platnými legislatívnymi predpismi pre ukončovanie štúdia v stredných školách. Úspešní absolventi získajú:

1. **Vysvedčenie o maturitnej skúške**,
2. **Výučný list**,
3. **Dodatok k vysvedčeniu o maturitnej skúške**.

Kurzy, exkurzie a športové akcie sa organizujú v priebehu školského roka podľa plánu aktivít školy pre daný školský rok:

- **Kurz ochrany života a zdravia (KOŽAZ)** sa organizuje skupinovou formou v ucelených akciách vo vybranom ročníku.
- **Kurz pohybových aktivít** (lyžiarsky alebo snoubordový kurz) sa organizuje pre žiakov 1. ročníka.
- **Exkurzie** sú súčasťou teoretického aj praktického vyučovania a sú zamerané na oboznámenie sa s modernými polygrafickými a digitálnymi technológiami, rozširovanie vedomostí zo všeobecnovzdelávacích aj odborných predmetov.

Žiaci sa počas školského roka zúčastňujú súťaží zručnosti a odbornej spôsobilosti. Na školskej úrovni sa organizujú súťaže v slovenskom a cudzom jazyku, športové súťaže, súťaž mladých grafikov a

ďalšie. Škola každoročne prezentuje aktivity žiakov na výstave stredných škôl *Mladý tvorca* a ďalších prezentáciách.
Počas školského roka prebieha aktívna komunikácia so zákonnými zástupcami prostredníctvom triednych učiteľov. Rodičia sú informovaní o činnosti a plánoch školy na zasadnutiach Rodičovskej rady a Rady školy. Žiaci sa môžu podieľať na riadení činnosti školy prostredníctvom Školského parlamentu (Žiackej školskej rady). Žiaci prvého ročníka a ich rodičia sú na začiatku školského roka zoznámení s učiteľmi, majstrami odbornej výchovy a organizáciou vyučovacieho procesu.

8.4 Podmienky bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní
Vytváranie podmienok bezpečnej a hygienickej práce je neoddeliteľnou súčasťou celého vyučovacieho procesu, najmä odborného výcviku. Postupuje sa podľa platných predpisov, nariadení, vyhlášok a noriem. Priestory, v ktorých prebieha teoretické a praktické vyučovanie, musia zodpovedať platným právnym predpisom, hygienickým normám a bezpečnostným požiadavkám.
Škola zabezpečuje všetky technické a organizačné opatrenia na elimináciu rizík spojených najmä s odborným výcvikom. Učitelia, majstri odbornej výchovy a žiaci sú s týmito rizikami podrobne oboznámení. Riziká, ktoré sa nedajú úplne eliminovať, sú riešené osobnými ochrannými pracovnými prostriedkami (OOPP), ktoré žiaci dostávajú na základe smernice riaditeľa školy. Ich používanie sa dôsledne kontroluje.
Problematika bezpečnosti a hygieny práce je detailne rozpracovaná v Prevádzkovom poriadku teoretického a praktického vyučovania.
Škola má vypracovanú Metodickú osnovu vstupného školenia bezpečnosti práce, dodržiavania osobnej hygieny a protipožiarnej ochrany. Žiaci sú s predpismi podrobne oboznámení a poučení vždy na úvodných hodinách jednotlivých predmetov.
Obsahom poučení a školení sú najmä:

- predpisy a normy používané v študijnom odbore 3457 K operátor tlače;
- umiestnenie lekárničiek prvej pomoci a traumaplán;
- vybrané ustanovenia vyhlášky o evidencii úrazov detí a žiakov;
- nariadenie vlády o ochrane zdravia pri práci a bezpečnej prevádzke strojov a zariadení;
- ustanovenia Zákonníka práce týkajúce sa práce mladistvých;
- poskytovanie prvej pomoci;
- požiarna ochrana a inštruktáž k používaniu prenosných hasiacich prístrojov;
- prevádzkovo-bezpečnostné pokyny a návody na obsluhu jednotlivých strojov, prístrojov a počítačových zariadení na odbornom výcviku.

9 PODMIENKY VZDELÁVANIA ŽIAKOV V SÚLADE S PRINCÍPMI INKLUZÍVNEHO VZDELÁVANIA V ŠTUDIJNOM ODBORE 3457 K OPERÁTOR TLAČE

Vzdelávanie žiakov prebieha v súlade so štátnym vzdelávacím programom a Zákonom o výchove a vzdelávaní (školský zákon), ktoré stanovujú zásadné pravidlá vzdelávania a prípravy žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len ŠVVP). Pri formulovaní požiadaviek na ich štúdium sme vychádzali z analýzy podmienok školy, z rozboru potrieb a požiadaviek trhu práce, analýzy povolania a z odborných konzultácií so špecializovanými zamestnancami pedagogicko-psychologických poradní a dorastovým lekárom.
Platná legislatíva označuje názvom žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami žiakov s mentálnym, zmyslovým alebo telesným postihnutím, zdravotne oslabených alebo chorých, s narušenou komunikačnou schopnosťou, so špecifickými poruchami učenia alebo správania, s autistickým syndrómom, s poruchami psychického alebo sociálneho vývinu, ako aj žiakov pochádzajúcich zo sociálne znevýhodneného prostredia (rómske etnikum, imigranti). Špecifickou skupinou žiakov so ŠVVP sú žiaci mimoriadne nadaní.
Štúdium v študijnom odbore vzhľadom na svoje špecifiká nemôže byť poskytnuté žiakom s mentálnym, zmyslovým a telesným postihnutím, ako ani žiakom s autistickým syndrómom, s poruchami psychického a sociálneho vývinu. Vo všeobecnosti môžu byť prijatí uchádzači s dobrým zdravotným stavom. Uchádzači nesmú trpieť predovšetkým:

- prognosticky závažnými a nekompenzovanými formami epilepsie, epileptických syndrómov a kolapsových stavov,
- psychickými chorobami (alkoholizmus, toxikománia, nervové choroby),
- prognosticky závažnými ochoreniami oka (farbocitlivosť).

Zdravotnú spôsobilosť uchádzačov posúdi a písomne potvrdí dorastový lekár, v prípade zmenenej pracovnej schopnosti aj posudková komisia sociálneho zabezpečenia.

Integrácia žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia
Tento vzdelávací program je otvorený pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia. Sú to žiaci, ktorí spĺňajú nasledujúce kritériá:

- žiak pochádza z rodiny, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi, a príjem rodiny je najviac vo výške životného minima,
- aspoň jeden zákonný zástupca žiaka (rodič) je dlhodobo nezamestnaný,
- najvyššie ukončené vzdelanie rodičov je základné, alebo aspoň jeden z rodičov nemá ukončené základné vzdelanie,
- neštandardné bytové a hygienické podmienky rodiny,
- vyučovací jazyk školy je iný ako jazyk, ktorým hovorí dieťa doma.

Pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia budú platiť tieto úpravy:

- budú integrovaní do bežných tried, ich vzdelávanie a príprava budú individuálne sledované. Využijú sa všetky dostupné motivačné prostriedky na ich zapojenie do vzdelávacieho procesu, bude im poskytované nevyhnutné doučovanie a individuálna konzultácia;
- ak požiadajú o ubytovanie, so súhlasom zákonného zástupcu im poskytneme ubytovanie v školskom internáte;
- pravidelne budú navštevovať výchovnú poradkyňu a v mimoriadnych prípadoch budú navštevovať aj špecializované odborné pracoviská;
- škola bude intenzívne spolupracovať aj s občianskymi združeniami (napr. pre rómsku komunitu), odborom sociálnej starostlivosti VÚC (sociálni zamestnanci – kurátori) v prípade žiakov zo sociálne slabších rodín, azylantov a pod. a so zamestnávateľmi v regióne;

- škola bude intenzívne spolupracovať najmä s rodičmi tak, že bude organizovať (neformálne) stretnutia učiteľov vrátane výchovnej poradkyne, žiakov, rodičov a (prípadne) zamestnávateľov, počas ktorých budú žiaci prezentovať svoje názory a požiadavky, aby sa mohli operatívne riešiť;
- škola v spolupráci so zamestnávateľmi bude riešiť ich zamestnanecké príležitosti.

Integrácia a vzdelávanie nadaných žiakov

Škola vytvára v súlade so svojím profilom aj podmienky na rozvoj nadaných žiakov. Výchova a vzdelávanie mimoriadne nadaných žiakov sú vo všeobecnosti významné zo spoločenského i individuálneho ľudského hľadiska, ako aj z hľadiska ekonomického (návratnosť investovaného času a finančných prostriedkov). Nemusí ísť len o podporu mimoriadne intelektovo nadaných žiakov, ale aj žiakov nadaných manuálne a prakticky, ktorí vynikajú svojimi vedomosťami, zručnosťami, záujmom, kreativitou a výsledkami práce a zaslúžia si výnimočnú pedagogicko-psychologickú starostlivosť pri rozvíjaní svojho špecifického nadania.

Pre mimoriadne nadaných žiakov sme pripravili tieto úpravy:

- žiaci budú integrovaní do bežných tried (nebudeme zriaďovať osobitné triedy, nepokladáme to za dobrý výchovný moment);
- ak si to žiaci budú vyžadovať, budú ubytovaní v školskom internáte so súhlasom zákonného zástupcu;
- v prípade mimoriadnych podmienok a situácií pripravíme individuálne učebné plány a vzdelávací program, ktorý by im eventuálne umožnil ukončiť študijný odbor aj v skrátenom čase;
- umožníme im štúdium väčšieho počtu voliteľných predmetov, ako aj ďalších cudzích jazykov;
- podľa potreby budú navštevovať výchovnú poradkyňu a v mimoriadnych prípadoch budú navštevovať aj špecializované odborné pracoviská (za podmienky výskytu istých anomálií v ich správaní);
- škola môže do tohto odboru štúdia prijať aj žiaka, ktorý úspešne ukončil základnú školu aj v nižšom ako 9. ročníku. Pre týchto žiakov bude vypracovaný individuálny plán vzdelávania a prípravy;
- pre výnimočne športovo nadaných žiakov sa vypracuje individuálny plán štúdia s vymedzením konzultačných hodín;
- pri vyučovaní týchto žiakov budeme využívať nadštandardné vyučovacie metódy a postupy, budú zapájaní do problémového a projektového vyučovania, umožní sa im práca na vlastných projektoch;
- škola bude intenzívne spolupracovať najmä so zákonnými zástupcami;
- škola môže umožniť žiakom aj aktívnu spoluprácu s vysokou/vysokými školami a bude pre nich s týmito vzdelávacími inštitúciami intenzívne spolupracovať;
- škola v spolupráci so zamestnávateľmi bude riešiť ich zamestnanecké príležitosti.

10 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ŽIAKOV ŠTUDIJNÉHO ODBORU 3457 K OPERÁTOR TLAČE

Stredná odborná škola polygrafická považuje vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov za najvýznamnejšiu kategóriu celého procesu. Naším cieľom je poskytovať žiakovi spätnú väzbu, prostredníctvom ktorej získava informácie o tom, ako danú problematiku zvláda, ako dokáže zaobchádzať s tým, čo sa naučil, v čom sa zlepšil a v čom má ešte nedostatky. Hodnotenie žiaka vychádza z jasne stanovených cieľov a konkrétnych kritérií, ktorými sa dá jeho výkon zmerať. Preto neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia musí byť aj konkrétne odporúčanie alebo rada, ako má žiak ďalej postupovať, aby svoje nedostatky odstránil. Kontrolu vyučovacieho procesu budeme orientovať na skúšanie a hodnotenie žiakov.

Skúšanie
Počas skúšania budeme preverovať, čo žiak vie a čo nevie, alebo čo má vedieť, ako sa má zlepšiť v porovnaní sám so sebou – zisťovanie stupňa dosiahnutých cieľov vyučovacieho procesu. Pri skúšaní využijeme širokú škálu rôznych didaktických spôsobov a postupov – individuálne, frontálne, skupinové, a to priebežne alebo súhrnne po ukončení tematického celku alebo na konci školského roka, ústne aj písomne (didaktické testy, písomné cvičenia a úlohy, projekty a pod.).
Skúšaním budeme zisťovať výkon žiaka z hľadiska jeho relatívneho výkonu alebo individuálneho výkonu (porovnáme jeho súčasný výkon s jeho predchádzajúcim výkonom). Pri každom skúšaní budeme preverovať výkon žiaka v súlade s výkonovým štandardom, ktorý je formulovaný v učebných osnovách každého vyučovacieho predmetu ako vzdelávací výstup. Dôležitou súčasťou skúšania je aj hodnotenie, ktoré považujeme za významnú súčasť motivácie žiaka do jeho ďalšej práce, za súčasť spätnej väzby medzi učiteľom, žiakom a jeho zákonným zástupcom.

Hodnotenie
Cieľom hodnotenia žiaka v škole je poskytnúť žiakovi a jeho zákonnému zástupcovi spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky a kde má rezervy. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce či rada, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.
Hodnotenie žiakov budeme vyjadrovať rôznymi formami: slovom, číslom, počtom bodov, percentami a známkou. V rámci hodnotenia budeme preverovať výsledky činnosti žiakov podľa určených kritérií. Niektoré kritériá budú všeobecne platné pre všetky predmety, špecifické výkony žiakov budú hodnotené podľa stanovených kritérií hodnotenia.
Neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia žiaka je aj jeho správanie, prístup a postoje. Hodnotenie nikdy nesmie viesť k znižovaniu dôstojnosti, sebadôvery a sebaúcty žiaka.

10.1 Pravidlá hodnotenia žiakov

Naša škola si v rámci hodnotenia výkonov svojich žiakov vypracovala hodnotiaci štandard pre študijný odbor. Definuje súbor kritérií, organizačných a metodických postupov na overenie dosiahnutých obsahových a výkonových štandardov. Vzťahuje sa na hodnotenie počas štúdia, kedy hodnotíme všetky očakávané vzdelávacie výstupy, ktoré sú formulované obsahovými a výkonovými štandardmi v učebných osnovách každého vyučovacieho predmetu. Ku každému vzdelávaciemu výstupu vymedzujeme kritériá hodnotenia, učebné zdroje, medzipredmetové vzťahy, metódy a prostriedky hodnotenia, ktoré sú v súlade s cieľmi vyučovacieho predmetu a jeho výchovnými a vzdelávacími stratégiami. Takýmto spôsobom zabezpečíme komplexnosť vedomostí a ich aplikáciu.
Nasledujúce pravidlá sú platné pre celé obdobie vzdelávania žiaka a sú v súlade so spoločenskými, výchovnými a vzdelávacími stratégiami na úrovni školy:

1. Hodnotenie zameriavame a formulujeme pozitívne.
2. Žiaka hodnotíme podľa miery splnenia stanovených kritérií.
3. Známka z vyučovacieho predmetu nezahŕňa hodnotenie správania žiaka.
4. Vyučujúci klasifikujú iba prebrané a precvičené učivo.

5. Žiak má dostatok času na učenie, precvičovanie a osvojenie učiva.
6. Podklady na hodnotenie a klasifikáciu získava vyučujúci najmä sledovaním výkonov a pripravenosti žiaka na vyučovanie, rôznymi druhmi testov a písomných prác, analýzou výsledkov rôznych činností žiakov, konzultáciami s ostatnými vyučujúcimi a podľa potreby aj s psychologickými a sociálnymi pracovníkmi.
7. Pri klasifikácii používa vyučujúci platnú klasifikačnú stupnicu.
8. Výsledky žiakov posudzuje učiteľ objektívne.
9. V predmete, ktorý vyučujú viacerí učitelia, je výsledný stupeň klasifikácie stanovený po vzájomnej dohode.
10. Veľké písomné práce sú žiakom oznámené vopred, aby mali dostatok času na prípravu.
11. Významným prvkom procesu učenia je práca s chybou.

Žiak je neklasifikovaný, ak jeho absencia v danom predmete prekročila 30 % celkovej dochádzky (riaditeľ školy môže odsúhlasiť skúšku na doplnenie klasifikácie). Žiak je neklasifikovaný aj v prípade, ak vyučujúci nemá dostatok podkladov na uzatvorenie klasifikácie. O tejto skutočnosti musí byť informovaný riaditeľ školy. Ak je žiak neklasifikovaný, nedostane vysvedčenie, iba odpis.
Pri hodnotení žiaka počas štúdia v jednotlivých predmetoch vychádzame predovšetkým z povahy predmetu:

1. Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou teoretického zamerania
Hodnotíme hlavne ucelenosť, presnosť, trvalosť osvojenia požadovaných poznatkov, kvalitu a rozsah získaných spôsobilostí, schopnosť uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a najmä praktických úloh, pri výklade a hodnotení spoločenských a prírodných javov a zákonitostí. Posudzuje sa kvalita myslenia, jeho logika, samostatnosť a tvorivosť, aktívny prístup k činnostiam, záujem o tieto činnosti a vzťah k nim, presnosť a odborná jazyková správnosť ústneho a písomného prejavu, kvalita výsledkov činností a osvojené metódy samostatného štúdia.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov žiaka sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

- uplatnenie osvojených poznatkov, faktov, pojmov, definícií, zákonitostí, vzťahov a zručností pri riešení teoretických a praktických úloh, pri vysvetľovaní a hodnotení spoločenských a prírodných javov,
- preukázanie kvality a rozsahu získaných vedomostí, schopnosť vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti,
- prezentovanie kvality myslenia, predovšetkým jeho logiky, samostatnosti a tvorivosti,
- aktívny prístup, záujem a vzťah k daným činnostiam,
- používanie presného, výstižného, odborného a jazykovo správneho ústneho aj písomného prejavu,
- preukázanie kvality výsledkov zadaných činností,
- osvojenie si účinných metód a foriem štúdia.

2. Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou praktického zamerania
Hodnotíme vzťah k práci, pracovnému kolektívu a praktickým činnostiam, osvojenie praktických zručností a návykov, ovládanie účelných spôsobov práce, využívanie získaných teoretických vedomostí v praktických činnostiach, aktivitu, samostatnosť, tvorivosť, iniciatívu v praktických činnostiach, kvalitu výsledkov činnosti, organizáciu vlastnej práce a pracoviska, udržiavanie poriadku na pracovisku, dodržiavanie predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, starostlivosť o životné prostredie, hospodárne využívanie surovín, materiálov a energie.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov žiaka sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá:
- preukázanie vzťahu k práci, pracovnému kolektívu, pracovným činnostiam, aktivity, samostatnosti a tvorivosti,

- osvojenie si praktických zručností a návykov a ich využitie,
- preukázanie kvality výsledkov zadaných činností,
- zvládnutie efektívnych spôsobov práce a organizácie vlastnej práce, ako aj pracoviska, udržiavanie poriadku na pracovisku,
- dodržiavanie predpisov o BOZP a starostlivosť o životné prostredie,
- hospodárne využívanie surovín, materiálu, energie, prekonávanie prekážok v práci,
- zvládnutie obsluhy a údržby laboratórnych zariadení, používaných prístrojov, nástrojov a náradia, prekonávanie prekážok v práci.
-

3. Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou výchovného zamerania

Hodnotíme najmä tvorivosť a samostatnosť prejavu, osvojenie potrebných vedomostí a zručností, ich tvorivú aplikáciu, poznávanie zákonitostí daných činností a ich uplatňovanie vo vlastnej činnosti, kvalitu prejavu, vzťah žiaka k činnostiam a jeho záujem o nich, estetické vnímanie, prístup k umeleckému dielu a estetike v spoločnosti, rešpekt k tradíciám, kultúrnemu a historickému dedičstvu našej krajiny, aktívne zapájanie sa do kultúrnych a športových aktivít.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov žiaka sa budú používať tieto všeobecné kritériá hodnotenia:

- preukázanie tvorivosti a samostatnosti prejavu,
- osvojenie si potrebných vedomostí, skúseností, činností a ich tvorivej aplikácie,
- prezentovanie poznatkov o zákonitostiach daných činností a ich uplatnenie vo vlastnej činnosti,
- preukázanie kvality prejavu,
- preukázanie vzťahu a záujmu o dané činnosti,
- prezentovanie estetického vnímania, vlastného prístupu k umeleckému dielu a hodnotenie estetických reakcií spoločnosti.

Súčasťou hodnotenia má byť aj sebahodnotenie žiakov, ich schopnosť posúdiť svoju vlastnú prácu, vynaložené úsilie, osobné možnosti a rezervy. Sebahodnotenie budeme orientovať na rozvoj kľúčových kompetencií a na očakávané vzdelávacie výstupy v danom vyučovacom predmete.

Hodnotíme:

- **prácu v škole:** pripravenosť na vyučovanie, aktívne zapojenie sa do vyučovacieho procesu, prezentáciu vedomostí a zručností;
- **vzdelávacie výstupy:** podľa kritérií hodnotenia;
- **domácu prípravu:** formálne a podľa kritérií hodnotenia;
- **práce žiakov:** didaktické testy, písomné práce, úlohy, eseje, cvičenia, praktické cvičenia, projekty, skupinové projekty, prípadové štúdie, laboratórne cvičenia, prezentácie, súťaže, hry, simulácie a situačné štúdie, výrobky, činnosti a pod.;
- **správanie:** v škole, na verejnosti, pri spoločenských aktivitách, na odbornom výcviku, počas súťaží, na výstavách a pod.

Časové etapy hodnotenia:

- denne,
- mesačne,
- štvrťročne,
- polročne,
- ročne.

Maturitná skúška

Po ukončení štúdia hodnotíme všetky očakávané vzdelávacie výstupy, ktoré sú formulované výkonovými štandardmi v kompetenčnom profile absolventa nášho školského vzdelávacieho programu, formou maturitnej skúšky. Cieľom maturitnej skúšky je overenie komplexných vedomostí a zručností, ako sú žiaci pripravení používať nadobudnuté kompetencie pri výkone povolaní a odborných činností, na

ktoré sa pripravujú. Maturitná skúška je zásadným vzdelávacím výstupom sumárneho hodnotenia našich absolventov.
Vykonaním MS získajú naši absolventi na jednej strane odbornú kvalifikáciu a kompetenciu vykonávať pracovné činnosti v danom povolaní a na strane druhej majú možnosť ďalšieho vzdelávania na vyššom stupni. Získané vysvedčenie o maturitnej skúške potvrdzuje v plnom rozsahu ich dosiahnuté kompetencie – odbornú kvalifikáciu.

MS pozostáva z týchto častí v nasledujúcom poradí:
1. písomná časť,
2. praktická časť,
3. ústna časť.

Jednotlivé časti maturitnej skúšky budú vychádzať z kompetencií schváleného školského vzdelávacieho programu, pričom ich obsah bude koncipovaný tak, aby žiak mal možnosť preukázať naplnenie kritérií hodnotenia.

- **Cieľom písomnej časti MS** je overiť úroveň teoretických vedomostí a poznatkov vychádzajúcich z cieľových požiadaviek štátneho vzdelávacieho programu.
- **Cieľom praktickej časti MS** je overiť úroveň osvojených zručností a spôsobilostí žiakov a ich schopností využiť získané teoretické poznatky a vedomosti na riešenie konkrétnych praktických úloh komplexného charakteru.
- **Cieľom ústnej časti MS** je overiť úroveň teoretických vedomostí a poznatkov študenta.

MS pozostáva z komplexných zadaní, tém s aplikáciou na študijný odbor. Podrobnosti o MS sú upravené platnými predpismi MŠVVaM SR.

Témy maturitnej skúšky

Témy MS pripravujú predmetové komisie. Ich príprava sa riadi platnými predpismi o MS. Na MS sledujeme nielen schopnosť žiaka využívať medzipredmetové vzťahy vo všeobecnej a odbornej zložke vzdelávania, ale aj úroveň jeho ústneho prejavu, a to z jazykového aspektu aj zo stránky správneho uplatňovania odbornej terminológie na základe hodnotenia výkonov.
Téma bude formulovaná v podobe konkrétnej úlohy/činnosti. Má svoju profilovú a aplikačnú časť. Profilová časť témy MS sa orientuje na stanovenie prioritných výkonov, ktoré sú určené v rámci profilových predmetov. Aplikačná časť MS uvádza všetky dôležité väzby a súvislosti, ktoré dopĺňajú profilovú časť. Každá profilová a aplikačná časť MS má svoje podtémy, ktoré sú koncipované tak, aby absolvent mal možnosť v plnom rozsahu pochopiť komplexnosť témy a preukázať naplnenie všetkých výkonov v rámci danej témy.
Naša škola bude uplatňovať pri tvorbe tém na maturitnú skúšku tieto pravidlá. Každá téma bude:

- vychádzať z výkonových štandardov kompetenčného profilu absolventa študijného odboru;
- uplatňovať hľadisko akumulácie vedomostí viacerých odborných predmetov obsahovo príbuzných;
- vychádzať z rozsiahlejších tematických celkov viacerých odborných predmetov (komplexnosť obsahu vzdelávania);
- umožňovať a podporovať využitie všetkých podporných učebných zdrojov (pomôcky, písomné materiály, informácie a údaje atď.) na splnenie danej témy;
- umožňovať preverenie schopnosti žiaka využívať vedomosti a intelektuálne schopnosti získané počas štúdia na posúdenie konkrétneho odborného problému, ktorý je daný v téme MS;
- dodržiavať pravidlo zrozumiteľnosti, konzistentnosti a komplexnosti tak, aby náročnosť, vecný a časový rozsah tém boli pre žiaka optimálne, primerané a zvládnuteľné na danom stupni vzdelania;
- formulovaná jasne a jednoznačne, bude dodržiavať jasnú postupnosť od jednoduchšieho k zložitejšiemu javu v závislosti od problému alebo situácie, ktoré sa budú v rámci témy MS riešiť. Podtémy budú aplikačného charakteru a budú dopĺňať informácie, ktoré žiak v priebehu štúdia odborných a všeobecnovzdelávacích predmetov daného študijného odboru získal.

Hodnotenie vzdelávacích výstupov bude založené na kritériách hodnotenia. Konkretizácia tém vrátane špecifických kritérií hodnotenia, prostriedkov a postupov hodnotenia, ako aj organizačné a metodické pokyny budú spracované v priebehu posledného ročníka štúdia a budú osobitným dokumentom školy, ktorý bude dopĺňať náš školský vzdelávací program. Jeho súčasťou bude aj *Záznam o výkone absolventa* (individuálny, nie skupinový).

Pre **hodnotenie ústneho prejavu** na maturitnej skúške sú stanovené nasledovné všeobecné kritériá:

Stupeň hodnotenia	Kritériá hodnotenia ústneho prejavu (prezentácia prejavu)
Výborný	Kontaktoval sa s poslucháčmi. Presvedčivo argumentoval. Rečníkovi bolo dobre rozumieť. Hlavná myšlienka bola po celú dobu jasná. Príklady boli presvedčivé a dobre zvolené. Obhajoval originálne prezentované názory. Uvádzal protiargumenty. Slovná zásoba bola výrazovo bohatá. Nevyskytovali sa žiadne jazykové chyby ani chyby v stavbe vety. Dĺžka prejavu bola primeraná a prejav mal gradáciu. Prejav bol výzvou na diskusiu.
Chválitebný	Kontaktoval sa s poslucháčmi. Rečníkovi bolo dobre rozumieť. Hlavná myšlienka bola po celú dobu jasná. Príklady boli presvedčivé a dobre zvolené. Slovná zásoba bola výrazovo bohatá. Nevyskytovali sa žiadne jazykové chyby ani chyba v stavbe vety. Dĺžka prejavu bola primeraná a mala spád. Prejav mohol byť výzvou na diskusiu.
Dobrý	Čiastočne sa kontaktoval s poslucháčmi. Rečníkovi bolo niekedy zle rozumieť. Prejav nemal výraznú hlavnú myšlienku. Príklady boli uplatnené iba niekedy. Slovná zásoba bola postačujúca. Vyskytovali sa jazykové chyby a chyby v stavbe vety. Dĺžka prejavu bola primeraná. Prejav nebol výzvou na diskusiu.
Dostatočný	Minimálne sa kontaktoval s poslucháčmi. Zadanú úlohu interpretoval iba s pomocou učiteľa. Rečníkovi bolo zle rozumieť. Prejav bol zväčša nesúrodý a nesúvislý. Reagoval len krátkymi odpoveďami na otázky učiteľa. Ústny prejav bol zle štruktúrovaný, hlavná myšlienka bola nevýrazná. Príklady boli nefunkčné. Slovná zásoba bola malá. Vyskytovali sa časté chyby v jazyku a v stavbe vety. Dĺžka prejavu nezodpovedala téme.
Nedostatočný	Chýbal kontakt s poslucháčmi. Rečníkovi nebolo vôbec rozumieť. Prejav nebol presvedčivý ani zaujímavý. Chýbala hlavná myšlienka. Chýbali príklady. Slovná zásoba bola veľmi malá. Vyskytovali sa veľmi časté chyby v jazyku, stavba vety nebola správna. Dĺžka prejavu bola veľmi dlhá/krátka, zmysel vystúpenia nebol jasný. Odbornú terminológiu takmer nepoužíval.

Pre **hodnotenie výsledkov vzdelávania** na maturitnej skúške sú stanovené nasledovné všeobecné kritériá:

Stupeň hodnotenia / Kritériá hodnotenia	Výborný	Chválitebný	Dobrý	Dostatočný	Nedostatočný
Porozumenie téme	Porozumel téme dobre	V podstate porozumel	Porozumel s nedostatkami	Porozumel so závažnými nedostatkami	Neporozumel téme
Používanie odbornej terminológie	Používal samostatne	Používal s malou pomocou	Vyžadoval si pomoc	Robil zásadné chyby	Neovládal
Vecnosť, správnosť a komplexnosť odpovede	Bol samostatný, tvorivý, pohotový, pochopil súvislosti	Bol celkom samostatný, tvorivý a pohotový	Bol menej samostatný, nekomplexný a málo pohotový	Bol nesamostatný, často sa dopúšťal chýb, nechápal súvislosti	Bol nesamostatný, ťažkopádny, robil zásadné chyby
Samostatnosť prejavu	Vyjadroval sa výstižne, súvisle a správne	Vyjadroval sa celkom výstižne a súvisle	Vyjadroval sa nepresne, niekedy nesúvisle, s chybami	Vyjadroval sa s problémami, nesúvisle, s chybami	Nedokázal sa vyjadriť ani s pomocou skúšajúceho
Schopnosť praktickej aplikácie teoretických poznatkov	Správne a samostatne aplikoval	Celkom správne a samostatne aplikoval	Aplikoval nepresne, s problémami a s pomocou skúšajúceho	Aplikoval veľmi nepresne, s problémami a zásadnými chybami	Nedokázal aplikovať
Pochopenie praktickej úlohy	Porozumel úlohe dobre	V podstate porozumel	Porozumel s nedostatkami	Porozumel so závažnými nedostatkami	Neporozumel úlohe
Voľba postupu	Zvolil správny a efektívny postup	V jadre zvolil správny postup	Zvolil postup s problémami	Zvolil postup s problémami a s pomocou skúšajúceho	Nezvolil správny postup ani s pomocou skúšajúceho
Výber prístrojov, strojov, zariadení, náradia, materiálov, surovín	Zvolil správny výber	V základe zvolil správny výber	Zvolil výber s problémami	Zvolil výber s problémami a s pomocou skúšajúceho	Nezvolil správny výber ani s pomocou skúšajúceho
Organizácia práce na pracovisku	Zvolil tú najsprávnejšiu organizáciu	V podstate zvolil dobrú organizáciu	Zvolil organizáciu s problémami	Zvolil organizáciu s problémami a s pomocou skúšajúceho	Nezvládol organizáciu
Kvalita výsledku práce	Pripravil kvalitný produkt/činnosť	Pripravil ťažiskový/ú produkt/činnosť	Pripravil produkt/činnosť s nízkou kvalitou	Pripravil produkt/činnosť s veľmi nízkou kvalitou	Pripravil nepodarok
Dodržiavanie BOZP a hygieny pri práci	Dodržal presne všetky predpisy	V zásade dodržal všetky predpisy	Dodržal predpisy s veľkými problémami	Dodržal iba veľmi málo predpisov	Nedodržiaval predpisy

Materiálne a priestorové podmienky na vykonanie maturitnej skúšky

Sú v súlade so štandardom, ktorý predpisuje ŠVP a doplnené podľa podmienok a špecifík študijného odboru.

Klasifikácia je výsledkom komplexného hodnotenia vedomostí, zručností a návykov žiaka. Základom na pridelenie klasifikačného stupňa sú známky, čiže zaradenie žiaka alebo jeho výkonu do niektorej výkonnostnej skupiny. Vymedzenie klasifikačných stupňov sa opiera o hodnotenie podľa výkonových kritérií.

Stupne prospechu a celkový prospech

Prospech žiaka je v jednotlivých vyučovacích predmetoch klasifikovaný týmito stupňami:

1 – výborný,
2 – chválitebný,
3 – dobrý,
4 – dostatočný,
5 – nedostatočný.

Správanie žiaka je klasifikované týmito stupňami:
1 – veľmi dobré,
2 – uspokojivé,
3 – neuspokojivé.

Žiak je na konci prvého a druhého polroku hodnotený takto:
- prospel s vyznamenaním,
- prospel veľmi dobre,
- prospel,
- neprospel.

O dodatočnej klasifikácii rozhoduje riaditeľ školy v zmysle platnej legislatívy.

Ak má žiak alebo jeho zákonný zástupca pochybnosti o správnosti hodnotenia, môže požiadať riaditeľa školy o komisionálne preskúšanie žiaka. Na základe kritérií hodnotenia sa uskutoční preskúšanie žiaka do 14 dní od doručenia jeho žiadosti, prípadne v termíne po vzájomnej dohode medzi žiakom a riaditeľom školy. Komisionálne skúšky prebiehajú v súlade s právnymi predpismi.

Opravné skúšky určuje riaditeľ školy v súlade s právnym predpisom.

Výchovné opatrenia

Patria sem pochvaly, napomenutie triednym učiteľom, pokarhanie triednym učiteľom, pokarhanie riaditeľom školy, podmienečné vylúčenie zo štúdia a vylúčenie zo štúdia. Akékoľvek výchovné opatrenie musí byť oznámené v písomnej forme rodičom alebo zákonnému zástupcovi žiaka. Opatrenie sa zaznamenáva do katalógového listu žiaka. Neuvádza sa na vysvedčení.

Klasifikácia a hodnotenie žiakov so ŠVVP

Klasifikácia sa robí s prihliadnutím na stupeň poruchy. Vyučujúci rešpektujú odporučenia psychológa a špeciálneho pedagóga a uplatňujú ich pri klasifikácii a hodnotení správania žiaka. Vyberajú vhodné a primerané spôsoby hodnotenia vrátane podkladov na hodnotenie. Uplatňujú také formy a spôsoby skúšania, ktoré zodpovedajú schopnostiam žiaka a nemajú negatívny vplyv na jeho psychiku a rozvoj. Volia taký druh prejavu, v ktorom má žiak predpoklady preukázať lepšie výkony.

Praktická maturita

Je súčasťou maturitnej skúšky na stredných odborných školách. Môže sa vykonať jednou z nasledovných foriem:
- praktická realizácia a predvedenie komplexnej úlohy,
- obhajoba vlastného projektu,
- realizácia a obhajoba experimentu,
- obhajoba úspešných súťažných prác,
- predvedenie umeleckého výkonu.

Praktická časť odbornej zložky trvá najviac 16 hodín, V jednom dni najviac 8 hodín.

Školský vzdelávací program pre študijný odbor 3457 K operátor tlače zverejní riaditeľ školy na webovom sídle www.polgraficka.sk najneskôr do 60 dní od jeho schválenia.

Stredná odborná škola prerokuje školský vzdelávací program pre odborné vzdelávanie a prípravu so zamestnávateľom, s ktorým má uzatvorenú zmluvu o poskytovaní praktického vyučovania so zreteľom na:
- spôsob a organizácia ukončovania štúdia – podmienky ukončovania štúdia, forma praktickej časti skúšky, miesto konania praktickej časti skúšky,

- zapracovanie aktuálnych odborných a prierezových tém – nové technológie a inovácie v odbore, environmentálne témy v odbore, digitálne zručnosti v odbore, podnikateľské zručnosti v odbore, komunikačné zručnosti v odbore, ochrana životného prostredia a pod.